

Medlemmer af Folketinget Tom Behnke (FP), Kim Behnke (FP), Aage Brusgaard (FP), Jan Køpke Christensen (FP), Niels Højland (FP), Kirsten Jacobsen (FP) og Annette Just (FP) har meddelt mig, at de ønsker skriftligt at fremsætte:

Forslag til folketingsbeslutning om udlændingekontrakter.
(Beslutningsforslag nr. B 79).

Medlemmer af Folketinget Pia Kjærsgaard (DF), Kristian Thulesen Dahl (DF), Ole Donner (DF) og Poul Nødgaard (DF) har meddelt mig, at de ønsker skriftligt at fremsætte:

Forslag til folketingsbeslutning om reduceret social bistand til udlændinge i Danmark.
(Beslutningsforslag nr. B 80).

Den første sag på dagsordenen var:

1) Spørgsmål om meddelelse af orlov til og indkaldelse af stedfortrædere for følgende folketingsmedlemmer:
Elsebeth Gerner Nielsen (RV) og Bent Hindrup Andersen (EL).

Formanden:

Fru Elsebeth Gerner Nielsen og hr. Bent Hindrup Andersen har søgt om orlov i henhold til forretningsordenens § 41, stk. 3, litra a, jf. stk. 5, på grund af midlertidig udsendelse i offentlig hverv.

Hvis ingen gør indsigelse, vil jeg betragte det som vedtaget, at der meddeles de pågældende orlov som ansøgt fra og med den 5. december 1997, og at stedfortræderne indkaldes som midlertidige medlemmer. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:
2) Indstilling fra Udvalget til Valgs Prøvelse.

Formanden:

Fra Udvalget til Valgs Prøvelse har jeg modtaget indstilling om, at følgende godkendes som midlertidige medlemmer fra og med den 5. december 1997:

1. 1. stedfortræder for Det Radikale Venstre i Vejle Amtskreds, projektleder Anders Samuelson, i anledning af Elsebeth Gerner Niensens orlov.

2. 2. stedfortræder for Enhedslisten i Vejle Amtskreds, adjunkt Erik Voss, i anledning af Bent Hindrup Andersens orlov, da 1. stedfortræder, lærer Jørgen Lund, har meddelt, at han ikke ønsker at indtræde som midlertidigt medlem under denne orlov.

Indstillingen sattes til forhandling.

Ingen bad om ordet.

Afstemning

Udvalgets ovennævnte indstilling vedtoges enstemmigt med 112 stemmer.

Den næste sag på dagsordenen var:

3) Forespørgsel nr. F 9:
Forespørgsel til udenrigsministeren og miljø- og energiministerne:

»Kan ministrene oplyse, hvorledes regeringen inden folkeafstemningen om Amsterdamtraktaten vil få afklaret spørgsmålet om fortolkningen af den reviderede miljøgaranti?«

Af Keld Albrechtsen (EL) og Bent Hindrup Andersen (EL).

(Forespørgslen anmeldt 8/10 97. Fremme af forespørgslen vedtaget 22/10 97).

Begrundelse

Keld Albrechtsen (EL):

Når vi har rejst den her forespørgsel, er det naturligvis, fordi der fra mange sider er rejst tvivl, om den såkaldt reviderede miljøgaranti i Amsterdamtraktaten overhovedet, når det

kommer til stykket, kan bruges til noget, eller om den indeholder så mange og så kringledede forbehold, at den i praksis ikke vil kunne anvendes – eller regeringerne i hvert fald næppe vil turde anvende den på grund af dens mange indviklede formuleringer.

Der er to elementer i diskussionen, to dele, som må adskilles.

Den ene del handler om den miljøgaranti, som vi fik løfte om tilbage i 1986, hvor daværende udenrigsminister Uffe Ellemann-Jensen lovede den danske befolkning, at vi frit kunne anvende miljøgarantien, når vi her i Danmark fandt det nødvendigt. De løfter blev gentaget i 1992, igen af hr. Uffe Ellemann-Jensen, og i 1993 af den nuværende statsminister.

Det står i dag klart, som det også er dokumenteret, bl.a. i en artikel af professor, dr. jur. Hjalte Rasmussen, at det, som man kaldte maksimumsfortolkningen, altså de løfter, som man gav den danske befolkning, ikke kunne indfries. Det blev bl.a. gjort klart ved en dom ved EF-Domstolen i 1994.

Nu står vi i den situation, at man har fået lavet en ny tekst, en revideret tekst, i Amsterdamtraktaten, som indeholder en række betingelser for at bruge miljøgarantien, som sandsynligvis betyder, at det bliver helt umuligt at anvende den i praksis.

Jeg mener, vi har krav på denne gang at få fuldstændigt afklaret inden folkeafstemningen, hvad det egentlig er, vi stemmer om, således at alle den fortolkningstvivil, der er rejst, bliver afklaret inden folkeafstemningen, således at vi undgår, at vi for fjerde gang skal til en folkeafstemning, hvor en regering har udstedt en masse løfter, som bagefter viser sig ikke at kunne holde.

Det drejer sig selvfølgelig om, at brugen af miljøgarantien ikke må stride mod det indre markedes funktion, og bestemmelserne om, at der skal være specifikke nationale forhold, der kan begrunde anvendelsen af miljøgarantien, bestemmelser, som er indføjede i den nye tekst, og som altså efter vores bedømmelse – nu må vi høre, hvad ministrene siger, men efter vores bedømmelse – betyder, at det i praksis vil være på det nærmeste umuligt at få godkendt brugen af den ny miljøgaranti, og at man ved en eventuel sag ved EF-Domstolen, der jo har det sidste ord i spørgsmålet, faktisk med ret stor sandsynlighed vil tabe sagen. Det vil i hvert fald nemt kunne begrundes fra EU-Kommissionens side med henvisning til de nye bestemmelser, at et

land ikke må få lov til at bruge miljøgarantien. Det er jo også blevet bekræftet, at det er Kommissionen, der bestemmer, om vi må bruge miljøgarantien.

Derfor håber jeg, at ministrene vil give tilfald om, at vi nu skal have ryddet fortolkningstvivilen af vejen, så befolkningen kan vide, hvad vi stemmer om, når vi går til folkeafstemning.

Besvarelse

Udenrigsministeren (Niels Helveg Petersen): Jeg vil gerne sige hjertelig tak til hr. Keld Albrechtsen, som giver os en god lejlighed til i dag at gennemgå Amsterdamtraktaten og i særlig grad Amsterdamtraktatens miljøbestemmelser.

Det er, også set fra regeringens synspunkt, glimrende at få en diskussion netop om miljøbestemmelserne. Den vil vise, at Amsterdamtraktaten er bedre end den traktat, vi har i dag, og lad mig føje til om Amsterdamtraktaten i øvrigt, at Amsterdamtraktaten har sikret de danske forbehold, og endelig, at Amsterdamtraktaten jo også er nøglen til udvidelsen med landene i Central- og Østeuropa.

Når jeg siger, at Amsterdamtraktaten er en bedre traktat end den eksisterende, så gælder det ikke mindst på miljøområdet. Danmark opnåede på regeringskonferencen store resultater på miljøområdet. Ambitionsniveauet var højt, og regeringens forhandlingsgrundlag, som var støttet af et meget bredt flertal i Folketinget, opstillede en række ambitiøse målsætninger.

Vi lå, om man så må sige, i front i miljødebatten lige fra starten af konferencen, og ved en vedvarende og konsekvent dansk forhandlingsindsats lykkedes det at sikre klare forbedringer i den nye traktat. Lad mig nævne, at bæredygtig udvikling indskrives som et mål for EU-samarbejdet. Der skal fremover tages tværgående hensyn til miljøet i alle EU-politikker. Ikke bare Kommissionen, men også Europa-Parlamentet og Ministerrådet skal stille imod et højt beskyttelsesniveau.

Dertil kommer som bekendt en præcisering af miljøgarantien. Lad mig nævne to klare præciseringer i miljøgarantien: at den også gælder for kommissionsretsakter, og den kan bruges ved ny viden.

Med disse ord vil jeg give ordet til miljø- og energiministeren for nærmere at redegøre for

miljøgarantien og de foretagne prioriteringer og for miljøbestemmelserne i Amsterdamtraktaten.

Miljø- og energiministeren (Svend Auken):

Da den danske regering i december 1995 formulerede et forhandlingsgrundlag til EU's regeringskonference og drøftede dette med Folketingets partier, var det et klart udgangspunkt, at regeringen ville arbejde for en styrkelse af miljøet i traktaten, og på stort set alle områder gik disse ønsker i opfyldelse. Vi fik, som udenrigsministeren netop har sagt, en traktat med et væsentligt bedre miljøindhold end den traktat, der gælder i øjeblikket.

Der er i traktaten nedfældet princippet om et højt beskyttelsesniveau ikke bare i miljøpolitikken, men på alle områder af Fællesskabets aktivitet. Der er lagt vægt på integration af miljøhensyn i andre sektorområder. Europa-Parlamentets indflydelse er blevet styrket, hvad der også erfaringsmæssigt vil styrke miljøprofilen i det europæiske samarbejde. Der er lagt op til miljøvurderinger af alle tiltag inden for EU's område, og endelig er der sket en præcisering og en forbedring af miljøgarantien.

Men miljøgarantien er altså ikke den eneste forbedring af EU's traktat; der er mange andre og nok så vigtige forbedringer i øvrigt.

Det er da også baggrunden for, at ikke bare de danske miljøorganisationer, men de europæiske miljøorganisationer har bakket helhjertet op bag den nye traktat. Jeg har selv haft lejlighed til at gennemgå disse ting, herunder også miljøgarantien, med de tre største miljøorganisationer i Danmark, og vi havde samstemmen- den en positiv konklusion.

Det er ikke ensbetydende med, som hr. Albrechtsen jo meget rigtigt gør opmærksom på i sin begrundelse for forespørgslen, at der ikke kan være spørgsmål, hvor der kan være en fortolkningsstvivl, som til syvende og sidst vil blive afgjort af Domstolen. Men vi ved jo erfaringsmæssigt, at EF-Domstolen, når det drejer sig om miljøsynspunkter, er tilbøjelig til at anlægge en miljøpositiv linje, ofte en betydelig mere miljøpositiv linje end Kommissionen.

Man skal heller ikke tage fejl af, at det var en kamp, som udenrigsministeren nævnte før, Danmark førte igennem med held, hvor der var meget stærke kræfter imod os, netop når det drejer sig om miljøområdet.

Så hvis man skal finde et område, hvor der virkelig er gode, stærke, overbevisende argumenter for en positiv holdning til den nye trak-

tat, er det netop miljøområdet, og derfor kan man måske med en vis ret sige, at det er et mid- delstort selvmål, Enhedslisten skyder i dag ved netop at bringe dette emne i fokus i forbindelse med diskussionen om Amsterdamtraktaten.

Når det drejer sig om miljøgarantien, så havde regeringen et meget bredt flertal bag dette ønske her i Folketinget. Det, vi ønskede fra regeringens side at få slået fast, var for det første, at miljøgarantien kunne finde anvendelse både på retsakter vedtaget af Rådet og på retsakter vedtaget i en såkaldt komitéprocedure. Og i betragtning af, at et stigende antal retsakter faktisk vedtages i komitéprocedure, siger det sig selv, at det var en meget vigtig præcisering at gå efter. Af de i alt 146 retsakter, der er vedtaget på miljøområdet i perioden 1. januar 1994 til 1. september 1997, er 3/4, altså 75 pct., kommissionsretsakter.

Regeringen ønskede også at få gjort det klart, at det ikke skulle være en betingelse for et lands anvendelse af miljøgarantien, at man havde stemt imod den pågældende harmoniseringsforanstaltning. Det havde hidtil været Kommissionens fortolkning, men det var en fortolkning, som vi i Danmark ikke var enige i.

Endelig ønskede den danske regering at få præciseret, at miljøgarantien kan anvendes ikke blot til at opretholde eksisterende nationale regler, men også til at indføre nye nationale regler i lyset af ny viden. På dette område bliver vi heldigvis klogere og klogere.

Miljøforskningen bliver bedre og bedre, og vi får ny viden frem. Og da vi ved, at det ofte kan tage lang tid i et demokratisk samarbejde mellem demokratiske stater at nå frem til nye regler, er det meget vigtigt for smiddiggørelsen af samarbejdet på dette område, at lande kan få mulighed for, enten alene eller sammen, at agere, når der er belæg for det.

Som det er Folketinget bekendt, var der blandt en række af de øvrige medlemslande stor modstand mod at udvide miljøgarantiens anvendelsesmuligheder, først og fremmest fordi de frygtede, at miljøgarantien skulle kunne anvendes til at blokere handel. Ikke desto mindre lykkedes det for regeringen at komme igennem med de danske krav.

Den nye bestemmelse i miljøgarantien, som fastslår muligheden for at indføre nye nationale regler, når det er baseret på nyt videnskabeligt belæg, indeholder derfor en række betingelser, som landene skal kunne opfylde for at kunne anvende denne bestemmelse.

Ligeledes indeholder miljøgarantien en ny betingelse om, at et lands anvendelse af miljøgarantien ikke må udgøre en hindring for det indre markeds funktion. Det er disse betingelser for en udvidet anvendelse af miljøgarantien, der selvfølgelig har skabt diskussionen, og som har fået bl.a. stillerne af denne forespørgsel til at tale om miljøgarantien, der forsvandt.

Jeg har ved flere lejligheder givet mit bedste bud på, hvordan disse betingelser for at indføre nye nationale regler skal fortolkes, men det er klart, at det endelige svar på, hvorledes den nye miljøgaranti skal fortolkes, kun kan gives ved Domstolens praksis. Og dér er det, som jeg sagde før, min erfaring, at Domstolen er væsentlig mere miljøpositiv i sine kendelser end de indstillinger, der kommer fra Kommissionen, så jeg er tryk ved, at det i disse tvivsspørgsmål er Domstolen, der har det sidste ord.

Regeringen finder derfor, at der med den nye traktat, herunder den nye miljøgaranti, er skabt grundlag for et bedre miljø i EU, og som jeg sagde det før, så deles dette synspunkt af de europæiske grønne organisationer. EEB og de danske miljøorganisationer, som har sat sig ind i Amsterdamtraktatens bestemmelser, vurderer samstemmende, at der er tale om fremskridt og mulige fremskridt for miljøet, og at miljøgarantien i princippet er udvidet.

Så er det selvfølgelig op til den politiske vilje og den politiske styrke i medlemslandene og i EU's institutioner at benytte dette udgangspunkt.

Den danske regering er opsat på at udnytte Amsterdamtraktatens maksimalt til gavn for miljøet. Efter regeringens opfattelse er der ikke brug for juridiske armbøjninger, men for konkret arbejde med det nye traktatgrundlag.

I relation til beskyttelse af miljøet i forhold til det indre marked er det min hensigt både før og efter folkeafstemningen om traktaten først og fremmest at arbejde for, at det så vidt muligt ikke bliver nødvendigt at anvende miljøgarantien, som jo er en undtagelsesbestemmelse. Men hvis der opstår en situation, hvor vi fra dansk side finder det nødvendigt at opretholde eller indføre nationale regler, som er strengere end de vedtagne EU-regler, er jeg naturligvis parat til at bruge miljøgarantien.

Jeg tror personlig ikke, at befolkningen er så interesseret i flere teoretiske udlægninger af Amsterdamtraktatens miljøgaranti. Det afgørende må være, at folk ved, at regeringen og flertallet her i salen er parat sammen med andre

lande – og vi har masser af allierede i det europæiske samarbejde – til at udnytte det nye traktatgrundlag fuldt ud til gavn for miljøet.

Formanden:

Så er det hr. Keld Albrechtsen som ordfører for forespørgerne.

Forhandling

Keld Albrechtsen (EL):

Tak til ministrene for besvarelsen.

Desværre nåede ministrene jo ikke frem til det, som er kerneproblemet i sagen, nemlig de tvivlsomme og dunkle punkter i den ny traktat, som giver anledning til kritik og spørgsmål, og som fører til, at vi ønsker at få fortolkningstviven afklaret, inden vi stemmer om traktaten.

Det, man kunne forstå af miljøministerens svar, var, at han ikke ønskede en sådan afklaring af fortolkningstviven, og jeg vil godt stille ministeren følgende spørgsmål:

Hvorfor ønsker regeringen ikke at få klargjort, hvordan EU-Kommissionen i fremtiden vil bruge sin beføjelse til at godkende eller forkaste dansk anvendelse af miljøgarantien?

Hvorfor vil regeringen ikke være med til at gå til EU-Kommissionen og få at vide, hvad det betyder, når det bliver skrevet i den ny traktat, at anvendelse af miljøgarantien ikke må stride mod det indre markeds funktion?

Hvad betyder det, når der står, at anvendelse af miljøgarantien kun kan finde sted, hvis det er et specifikt nationalt problem, det handler om?

Det vil jo altid være sådan, at anvendelse af miljøgarantien vil stride mod det indre markeds funktion, fordi brug af miljøgarantien pr. definition er en undtagelse fra de harmoniseringsregler, som gælder i det indre marked. Og det vil sige, at der faktisk i den ny traktattekst står, at man ikke må lave en undtagelse fra det indre marked, for det strider jo mod det indre markeds funktion, og det vil altid kunne bruges af EU-Kommissionen og EF-Domstolen til at sige: Jamen jeres brug af miljøgarantien strider mod det indre marked.

Vi havde f.eks. forleden en sag, hvor EU-Kommissionen på trods af alle de fine ord i Amsterdamtraktaten har fremlagt et forslag om, at der nu skal flere tilsætningsstoffer i maden. En udvidelse af det såkaldte madsminkedirektiv blev behandlet i Europaudvalget sidste fredag, så vidt jeg husker, eller også var det for-

rige fredag. Der spurgte vi, om regeringen vil bruge miljøgarantien. Det fik vi ikke et klart svar på, så det ved vi endnu ikke. Men det, vi jo i hvert fald ved, er, at for EU-Kommissionen betyder et højt beskyttelsesniveau ikke, at vi skal sige stop for flere tilsætningsstoffer, tværtimod betyder et højt beskyttelsesniveau åbenbart, at man kan blive ved med at udvide listen over tilsætningsstoffer, som kan fyldes i maden.

Det er bare ét konkret eksempel. Så EU-Kommissionen har altså ikke lagt op til, at et højt beskyttelsesniveau betyder, at vi nu skal til at have bedre generelle miljøregler i EU.

Det samme er tilfældet, hvis vi f.eks. ser på den øldåsesag, der rider ministeren som en mare. Hvad har de nye bestemmelser betydet dér? Jeg skrev til Ritt Bjerregaard for at få at vide, om Amsterdamtraktaten så betød, at når der nu skal være et højere beskyttelsesniveau, så kan Danmark beholde sin returflaskoordning, som Kommissionen jo vil anlægge sagen mod os for. Jeg fik svar tilbage fra Ritt Bjerregaard, at det direktiv, som det hele bygger på, det vil forblive i kraft også efter Amsterdamtraktatens ikrafttræden. Amsterdamtraktaten vil altså ikke forbedre vores muligheder for at beskytte vores returflaskesystem. Og sådan kan man blive ved.

Jeg vil godt spørge ministeren: Når man nu ikke ønsker at få en afklaring af fortolkningstvivilen, skyldes det så i virkeligheden frygten for, at hvis vi går til EU-Kommissionen og får ren besked om, hvordan man vil administrere disse her bestemmelser, som jo kun er en dispensationsordning, så vil EU-Kommissionen melde rent ud? Så vil Kommissionen sige: Jamen miljøbestemmelserne i EU bliver sådan, at de er i orden, for der står jo i traktaten, at det er et højt beskyttelsesniveau. Og når det er et højt beskyttelsesniveau, så kan det ikke være rigtigt, at nogle lande skal kunne påberåbe sig specielle interesser, og i øvrigt er et giftstof ikke mere giftigt for danskere, end det er for f.eks. spaniere. Og når EU har harmoniseret på et højt beskyttelsesniveau, så kan det ikke være rigtigt, at et enkelt land skal kunne påberåbe sig en undtagelse. Det er jo hele ideen i den tekst, i de formuleringer, som står i den reviderede miljøgaranti.

Jeg vil egentlig opfordre ministrene til at komme herop igen og forsøge at besvare det, som er det grundlæggende spørgsmål i hele det her, forsøge på at afklare fortolkningstvivilen, forsøge på at gå konkret ind i debatten. Så kan

vi afgøre, hvem der har scoret selvmål i den her debat. Jeg tror ikke, det er Enhedslisten, jeg tror, det var ministrene, der scorede et selvmål i Amsterdam, men det kan vi jo først afgøre, hvis vi kan få regeringen med på at få opklaret fortolkningstvivilen og gå ind i sagens indhold i stedet for bare at stå her og sige fine ord om miljø. Det kan vi alle sammen.

Jeg vil opfordre ministrene til at komme herop og begynde forfra på deres besvarelse.

(Kort bemærkning).

Addi Andersen (CD):

I folketingsåret 1996-97 har bl.a. Enhedslisten rejst mange forespørgsler og spørgsmål til ministre med det formål at skabe mistillid til Amsterdamtraktaten.

Det gør man uden hensyn til, at et nej den 28. maj 1998 kan få alvorlige følger for Danmark for ikke at tale om de lande, der søger optagelse i EU, herunder Estland, Letland og Litauen. Danmark har altid lovet at støtte disse tre lande, men det rører tilsyneladende ikke nejpartierne.

Ministrene har udmærket beskrevet indholdet af traktaten på miljøområdet, og da jeg ikke mener, at jeg ved at blive her i salen i flere timer kan gøre Enhedslisten klogere, vil jeg nøjes med denne korte bemærkning.

(Kort bemærkning).

Niels Jørgen Langkilde (KF):

Ja, det kan godt være, jeg måske skulle have fulgt den forrige talers eksempel, men jeg vil nu alligevel prøve en gang med et af de elementer, der blev taget op.

Det er spørgsmålet om øldåser kontra returflaskesystemet. Der var engang en oplagt miljøgevinst ved at have et returflaskesystem, men der er jo netop sket det, at man har udviklet dåserne, så de miljømæssigt er helt på højde med det, der er i øjeblikket. Derfor er den sag først og fremmest en sag om tekniske handelshindringer. Sådan er det.

Og så er det selvfølgelig forkert, at man kan bruge et spørgsmål om emballering til at holde andre varer ude. Sådan skal det ikke være. Derfor synes jeg, at man skulle glemme det argument, hvis man vil stå sig ordentligt i denne her debat.

(Kort bemærkning).

Keld Albrechtsen (EL):

Jeg deler det synspunkt, som den danske regering har indtaget i øldåsespørgsmålet, nemlig at

vi har verdens bedste retursystem på det område, og det trues jo altså nu af EU-Kommissionen.

I øvrigt nævnte jeg kun sagen i denne her sammenhæng, fordi jeg har fået bekræftet i et brev fra fru Ritt Bjerregaard, at Amsterdamtraktaten ingen indflydelse får på vores chancer for at opretholde dette verdens bedste returflaskesystem. Så påstanden om, at Amsterdamtraktaten skulle forbedre miljøet, gælder i hvert tilfælde ikke, hvis vi ser på øldåsesagen.

Den gælder heller ikke, hvis vi ser på f.eks. vækstfremmere. Der har vi fået bekræftet fra fødevarerministeren, at de nye traktatbestemmelser ikke vil give bedre mulighed for at forbyde vækstfremmere.

Jeg nævnte også sagen om de nye tilsætningsstoffer, som Kommissionen trækker frem.

Så det var ikke for at få en debat om selve øldåseproblemet med hr. Langkilde, at jeg nævnte det, men kun som et eksempel på, at den nye traktat altså ikke i de konkrete sager, som vi hidtil har undersøgt, giver nogen forbedring af miljøet.

Og så skal jeg blot sige, at jeg ikke i første omgang kunne nå at fremsætte mit forslag til vedtagelse, så det vil jeg gerne gøre nu.

Der er jo fra miljøorganisationernes side – i modsætning til hvad miljøministeren anførte for et øjeblik siden – fremført det synspunkt, at to af bestemmelserne i traktaten rejser så stor tvivl, at de sætter spørgsmålstegn ved, om miljøgarantien overhovedet kan bruges.

Jeg ville godt nærmere referere de udtalelser, som de internationale miljøorganisationer, f.eks. Greenpeace, har fremført – det tillader tiden imidlertid ikke her, men jeg vil gerne gå nærmere ind i den debat, hvis ministeren ønsker det – men de har altså faktisk gjort opmærksom på, at der er denne helt grundlæggende fortolkningstvivl.

Den fortolkningstvivl vil vi gerne have afklaret, og derfor vil jeg gerne fremsætte forslag til vedtagelse:

Forslag til vedtagelse

»Folketinget opfordrer regeringen til i EU at stille forslag om en juridisk bindende aftale mellem medlemslandene og Kommissionen om fortolkningen af Amsterdamtraktatens artikel 100 A, stk. 3-9, herunder særlig fortolkningen af bestemmelsen i artikel 100 A, stk. 4, om brug af

miljøgarantien på grund af et problem, der er specifikt for den pågældende medlemsstat, og bestemmelsen i artikel 100 A, stk. 5, om at brug af miljøgarantien ikke må udgøre en hindring for det indre markeds funktion.«
(Forslag til vedtagelse nr. V 28).

Formanden:

Der er nu fremsat følgende forslag til vedtagelse. (Se ovenfor). Dette forslag indgår herefter i forhandlingen.

Og så er det hr. Ove Fich.

Ove Fich (S):

Tak til ministrene for besvarelsen af forespørgslen.

Forespørgerne ønsker, at der sker en fortolkning af den reviderede miljøgaranti. Allerede gennem ordvalget mener jeg, at forespørgerne indrømmer, at der er sket en ændring i miljøgarantien. Jeg er glad ved den indrømmelse, og jeg vil gerne tilføje, at det er en ændring til det bedre.

Miljøgarantiens rolle skal man gøre sig helt klar. Miljøgarantien er, som miljøministeren også sagde tidligere, en nederlagsparagraf. Det er den, man tager i brug, når alle andre muligheder er opbrugt, for der er naturligvis en række andre muligheder, og ikke mindst Amsterdamtraktaten udvider antallet af muligheder, der står til rådighed. Derfor kan man heller ikke se miljøgarantien isoleret; man skal se den i sammenhæng med hele miljøpolitikken.

For det første er der hele spørgsmålet om et bæredygtigt grundlag, som var et markant dansk krav til forhandlingerne om Amsterdamtraktaten. Vi kan i dag konstatere, at der står i Amsterdamtraktatens præambel, at politikken skal baseres på et bæredygtigt grundlag, men hvad betyder det nu, at noget står i præambelen?

Ja, ikke mindst Enhedslisten har jo gang på gang sagt, at det var forskrækkeligt, at Europadomstolen dømte i forskellige sager på baggrund af præambelen. Dermed har man fået en indrømmelse fra Enhedslisten af, at præambelen rent faktisk har en stor betydning, og derfor forhåbentlig også en indrømmelse fra Enhedslisten af, at det betyder ganske meget, at ordene »bæredygtigt grundlag« nu står i præambelen.

For det andet er der med Amsterdamtraktaten sket den ændring, at nu skal miljøhensynet integreres på alle politikområder og aktionsområder. Det synes jeg måske er det mest vidtgående og bedste, der overhovedet er i Amster-

damtraktaten, for det betyder jo forhåbentlig, at vi kommer væk fra den situation, hvor man i Landbrugsministerrådet og i Trafikminister-rådet sidder og træffer beslutninger, som ikke er miljømedholdelige. Nu skal miljøhensynet så at sige gælde tværs hen over Traktaten.

For det tredje var det et dansk krav, at man skulle tilstræbe, at beslutningerne i Ministerrådet var på et højt beskyttelsesniveau. Man må sige, at Amsterdamtraktaten opfylder det ønske og mere end det: Den tilføjer også, at Europa-Parlamentets beslutninger skal være på et højt beskyttelsesniveau. Og det er ganske betydningsfuldt, eftersom Europa-Parlamentet nu på dette område får øget indflydelse.

Endelig sker der efter min og efter Socialdemokratiets opfattelse en præcisering af miljøgarantien. Det sker på tre felter:

For det første slås det fast, at miljøgarantien kan bruges på de såkaldte kommissionsdirektiver, dvs. direktiver, der besluttes i komitéprocedurer. Det har der hidtil været usikkerhed omkring, men det er meget afgørende, for tre ud af fire beslutninger på det her felt sker rent faktisk i komitéproceduren. Derfor er denne præcisering en meget stor gevinst.

For det andet kommer der tidsfrister for, hvornår Kommissionen skal reagere, når man f.eks. har brugt miljøgarantien. Tidsfristen er 6 måneder. Det vil have en ganske stor betydning. Jeg er vidende om, at vi til en af de gange, hvor vi har brugt miljøgarantien, for godt og vel halvandet år siden, endnu ikke har fået svar. Det er naturligvis utilfredsstillende. Derfor er det vigtigt, at vi allerede 6 måneder efter kender Kommissionens reaktion.

For det tredje fremgår det klart af Amsterdamtraktaten, at selv om der ligger beslutninger, direktiver, forordninger, og hvad det alt sammen er, som Danmark har medvirket til, så kan vi siden hen komme og sige: Vi er blevet klogere; det viser sig nu, at der er miljøproblemer, og derfor vil vi gerne bruge miljøgarantien. Vi kan altså bruge den, når der er videnskabeligt belæg for, at noget ikke er, som vi troede det var. Derfor mener jeg, der er sket en væsentlig præcisering.

Det er klart, at der altid vil være gråzoner. Der vil altid kunne rejses tvivlsspørgsmål. Og her kan jeg ikke forstå, at Enhedslisten ønsker, at man skal klare dem af med Kommissionen. Det er jo dog ikke Kommissionen, der er dommeren i systemet. Det er Domstolen, og det er jo lige præcis det, vi har den til. Og jeg er da

overbevist om, at Domstolen ikke bliver helt arbejdsløs på det her felt ej heller i fremtiden, for man kan naturligvis aldrig skrive noget fuldstændig perfekt, så det ikke kan fortolkes. Det kender vi også fra det hjemlige system.

Miljøgarantien er for Socialdemokratiet meget vigtig, men den er ikke ofte brugt. I de 10 år, vi nu har haft den, har den vel været brugt ti gange og tre gange fra dansk side. Det viser altså, at det ikke er en, vi går og bruger hver anden dag. Men jeg vil gerne understrege, at den er vigtig for os, for hvis der træffes beslutninger, eller hvis vi siden hen får ny viden, så er den en væsentlig nødbremse at have.

Jeg er ret optimistisk, for så vidt angår bru- gen af miljøgarantien i fremtiden, ikke blot på grund af præciseringen, men også fordi jeg kunne forestille mig, at vi fik endnu mindre brug for den i fremtiden, for alt tegner jo lyst.

Der er lavet en opgørelse for nylig, som viser, at i årene fra 1994 til og med de første tre kvar- taler i 1997 er der truffet 146 beslutninger, som vedrører miljøet. Af disse har 36 haft den konsekvens, at Danmark, som vi jo mener har en høj miljøstandard, har måttet forbedre miljø- standarden – i 36 tilfælde! I ét tilfælde har vi haft problemer med beslutningerne – det var omkring kreosot – og dér har vi derfor brugt miljøgarantien. Der er så fire sager, hvor det er lidt uklart. Så jeg er ganske optimistisk på det her felt.

Jeg vil gerne slutte med at fremsætte et for- slag til vedtagelse på vegne af Socialdemokra- tiet, Venstre, Det Konservative Folkeparti, Det Radikale Venstre og Centrum-Demokraterne. Det lyder:

Forslag til vedtagelse

»Folketinget konstaterer, at Amsterdamtraktatens miljøbestemmelser på en række punkter er blevet styrket. Folketinget finder, at der med de nye miljøbestemmelser er skabt forbedrede muligheder for at integrere hensynet til miljøet i fællesskabets politikker og sikre, at det indre marked udbygges på et højt beskyttelsesniveau.

Folketinget finder, at den reviderede miljøga- ranti indeholder præciseringer og forbedringer, som sikrer, at garantien ikke alene kan anvendes til at opretholde eksisterende nationale reg- ler og i forbindelse med vedtagelse af rådsrets- akter, men også til indførelse af nye nationale

regler og i forbindelse med retsakter vedtaget af Kommissionen.

Folketinget opfordrer regeringen til at arbejde for, at det nye traktatgrundlag udnyttes fuldt ud til gavn for miljøet.

(Forslag til vedtagelse nr. V 29).

Formanden:

Der er nu fremsat følgende forslag til vedtagelse: (Se ovenfor). Også dette forslag indgår herefter i forhandlingen.

(Kort bemærkning).

Bent Hindrup Andersen (EL):

Når man lytter til hr. Ove Fichs tale, kan man ikke undgå at parallelisere, for det er fuldstændig det samme, som hr. Uffe Ellemann-Jensen sagde i 1986, fuldstændig det samme: Nu har vi en miljøgaranti, der vil sikre os fremover, så de selvfølgelig ikke vil kunne tilsidesætte miljøkrav i Danmark. Derfor vil jeg gerne bede hr. Ove Fich om – i stedet for en almen, abstrakt vurdering af, at den nok er bedre – at svare på følgende konkrete forhold:

Punkt 1: Kan vi fastholde, og kan vi gennemføre forbud mod vækstfremmere i Danmark? Er der sket nogen som helst ændring i forhold til Amsterdamtraktaten? Jeg har fået et svar fra landbrugsministeren. Det er overhovedet ikke berørt af det område. Det er stadig væk under Landbrugsministeriet. Det er en ting, der er utrolig central og vigtig for os herhjemme.

Punkt 2 er om pesticiderne: Er der ændret i det forhold, at EU nu har en total harmonisering af pesticiderne, som betyder, at EU nu starter på at godkende pesticider og derigennem ophæver nogle forbud, vi har herhjemme? Kan vi få hr. Ove Fichs forklaring på, om der er ændret i det forhold? Og endelig er der gensplejsning, f.eks. af majsplanten.

Jeg vil gerne have, at hr. Ove Fich kommer herop på talerstolen og fortæller, hvordan Amsterdamtraktaten i konkrete sager, i konkrete eksempler, giver en bedre miljøgaranti i forhold til tidligere.

Det gør den nemlig ikke. Det er rent gætteeri på samme måde, som det var fra hr. Uffe Ellemann-Jensens side i 1986.

(Kort bemærkning).

Keld Albrechtsen (EL):

Hr. Ove Fich spørger, hvorfor Enhedslisten ønsker at klare fortolkningsproblemerne af med EU-Kommissionen. Jamen det er jo meget

enkelt: Det er, fordi den danske regerings hovedkrav i forhandlingerne jo var, at det ikke skulle være EU-Kommissionen, der godkender eller forkaster brug af miljøgarantien.

Det krav kom den danske regering ikke igen med, og derfor står vi nu i den situation, at den nye traktat giver EU-Kommissionen beføjelser til at forkaste dansk anvendelse af miljøgarantien, og derfor er det da helt afgørende at vide, hvordan EU-Kommissionen vil bruge sin magt. Det er jo EU-Kommissionen, der efter den ny traktat ganske enkelt bestemmer, om vi må bruge miljøgarantien.

Jeg vil godt oplyse over for hr. Ove Fich, at de internationale miljøorganisationer efter Amsterdamtopmødet overvejede, om de skulle spørge EU-Kommissionen og EU-formandskabet. De turde ikke spørge, for de var bange for at få et negativt svar. Men jeg synes, at vi skal spørge, også selv om vi risikerer og sandsynligvis får et negativt svar, for befolkningen har krav på at vide, hvad vi stemmer om.

Ove Fich (S):

Jeg synes, det er urimeligt, at hr. Bent Hindrup Andersen sammenligner mit indlæg med det, som hr. Uffe Ellemann-Jensen, tidligere udenrigsminister, fremkom med i 1986, for dengang var der megen tvivl om miljøgarantien. Vi var ikke trygge i Socialdemokratiet, og det var en meget medvirkende årsag til, at vi anbefalede et nej ved den folkeafstemning, der fandt sted på daværende tidspunkt. Men vi synes, at vi ved den her lejlighed kommer et langt skridt i retning af præcisering.

Så stiller hr. Bent Hindrup Andersen tre konkrete spørgsmål. Dem kunne jeg godt give mig til at filosofere over, men jeg vil sige noget andet, nemlig: Lad det dog komme an på en test. Hvornår tør Enhedslisten sige ja til nye og forbedrede regler og så teste dem? Lad os da i fællesskab se, om de holder vand eller ikke holder vand. Hvis de så ikke holder vand, så lad os ved en kommende regeringskonference tage et nyt skridt i præciseringen og forbedringen af miljøgarantien.

Jeg føler, at man her på forhånd skiber mulighederne af og siger, at det ikke duer, selv om man ikke ved noget om det og ikke tør lade det komme an på en test.

Så skal jeg blot sige til hr. Keld Albrechtsen: Europa-Kommissionen har ikke fået yderligere beføjelser med Amsterdamtraktaten. Tværtimod. De er blevet stærkt forpligtet til at svare

og svare med det samme, således at vi kan træffe vore forholdsregler.

Charlotte Antonsen (V):

Jeg vil gerne spørge hr. Ove Fich, om jeg ikke har ret i, at hvis de spørgsmål, der stilles fra Enhedslistens side, besvares positivt, så ville det simpelt hen være i strid med retssamfundet. Har jeg ikke ret i, at når hr. Hindrup Andersen siger, at man fra Kommissionens side skal kunne fortolke en retsakt, så svarer det til, at man herhjemme siger, at den danske regering skal kunne fortolke en lov? Det er jo i strid med retssamfundet.

Har jeg ikke ret i, at det selvfølgelig er Domstolen, der afgør den endelige fortolkning, og at de spørgsmål, der i øjeblikket stilles fra Enhedslistens side, derfor ikke engang ville kunne besvares positivt, hvis Enhedslisten havde valgt at spørge om det i forhold til dansk lovgivning?

(Kort bemærkning).

Bent Hindrup Andersen (EL):

Så vil jeg opfordre til, at man kommunikerer lidt tættere sammen i regeringen, for jeg har spurgt, og jeg har fået svar fra landbrugsministeren. Jeg har fået det svar – jeg har også fået det skriftligt – at det ikke ændrer en millimeter, når det gælder vækstoffremmerne. Det er klart. Og situationen er for Sveriges vedkommende den, at de må ophæve deres forbud mod vækstoffremmere, som de har kæmpet 10-15 år for at få ud af deres svineproduktion. Det er deres resultat af et medlemskab af EU.

Jeg vil også gerne understrege, at jeg faktisk mener, at hr. Ove Fichs tale har mange paralleler til hr. Uffe Ellemann-Jensens. Jeg er også godt klar over, at det netop var Socialdemokratiets grund til at stemme nej dengang, men der er ikke ændret noget som helst, som betyder, at de her sager har en større chance.

Det, man egentlig burde kunne gå ud og sige til befolkningen, er: Nu er det sådan, at nu har vi en miljøgaranti, der f.eks. betyder, at vi ikke i en komitéprocedure, selv om næsten alle EU-landene er imod, kan tvinges til at markedsføre en gensplejset majs, som har store sundhedsmæssige problemer. Det er ikke tilfældet; der er ikke ændret ved det i Traktaten.

(Kort bemærkning).

Keld Albrechtsen (EL):

Jeg må minde hr. Ove Fich om, at da vi – VS og Socialdemokratiet – i sin tid sammen gik imod hr. Uffe Ellemann-Jensens EF-pakke, var det bl.a., fordi vi var bange for, at Kommissionen fik magten til at bestemme over miljøgarantien.

Det var også Socialdemokratiets begrundelse for at gå imod. Men med Amsterdamtraktaten har man nu kapitulert og accepteret, at det er Europa-Kommissionen, der bestemmer. Man har altså forladt de principper, som man sammen med os kæmpede for i 1986.

Så siger hr. Ove Fich, at Enhedslisten ikke vil være med til at teste miljøgarantien.

Jamen det er dog en fantastisk udtalelse. Det, vi beder om, er jo at få den testet inden folkeafstemningen, mens hr. Ove Fich vil vente, for han tør ikke lade den komme på en prøve inden folkeafstemningen. Han tør ikke spørge Kommissionen, for hr. Ove Fich ved godt, at hvis han spørger Kommissionen, får han et negativt svar, og det tør han ikke fremlægge for de danske vælgere, for så vil han komme til at ligne hr. Uffe Ellemann-Jensen i 1986 til forveksling.

Formanden:

Efter denne anden omgang er det så hr. Ove Fich og derefter fru Charlotte Antonsen som ordfører.

(Kort bemærkning).

Ove Fich (S):

Jeg må sige, at det er lidt groft at sammenligne undertegnede med hr. Uffe Ellemann-Jensen, men forhåbentlig er det til undertegnedes fordel.

Men så vil jeg sige til hr. Keld Albrechtsen, at forskellen på vores holdning er, at hr. Keld Albrechtsen vil lave en test på papir og diskutere det juridisk med Kommissionen, hvorimod vi vil lave en test i forhold til virkeligheden, idet vi vil prøve miljøgarantien af på de konkrete sager, når den nye, reviderede miljøgaranti er vedtaget, og så vil vi se, om den holder vand eller der fortsat er problemer. Og hvis der fortsat er problemer, er vi klar til at fortsætte med at få den forbedret ved den næste regeringskonference. Enhedslisten stiger af på forhånd. Det er forskellen på vores holdning.

Formanden:

Fru Charlotte Antonsen som ordfører.

Charlotte Antonsen (V):

En af de politiske opgaver, som det er oplagt at løse i et internationalt forpligtende samarbejde, er miljøproblemerne, for forurening kender som bekendt ikke nogen grænser.

Derfor har det for Venstre altid været oplagt, at miljøet skal have en central placering i EU, for det er jo det forpligtende internationale samarbejde, vi har, og derfor skal vi bruge EU til at forsøge at løse Europas miljøproblemer.

Venstre mener fortsat – som vi gentagne gange påpegede under regeringskonferencen – at topprioriteten i EU i disse år er og bør være Østudvidelsen, og at optagelsen af de ti øst-europæiske lande er hovedformålet med revisionen af Unionstraktaten.

Men Venstre er alligevel tilfreds med den opstramning, der er sket af miljøpolitikken i EU i forbindelse med Amsterdamtraktaten.

Det er allerede gennemgået både af diverse ministre og af Socialdemokratiets ordfører, hvilke konkrete ændringer der er på miljøområdet, og vi er enige i den vurdering, der foreligger fra regeringen.

Det, der er vigtigt, når vi taler om miljøgarantien – og det er jo det, forespørgslen i dag handler om – er for det første at slå fast, at der for os at se ikke er nogen tvivl om, at miljøgarantien er styrket – alene derved, at det fremover bliver muligt at benytte miljøgarantien i forhold til, om jeg så må sige, gamle sager, i det omfang der er nyt videnskabeligt belæg for at introducere miljøgarantien på et område, hvor man måske ikke, dengang man vedtog reglerne, var opmærksom på, at der kunne være arbejds-miljømæssige problemer.

Så vi mener helt klart, at der er tale om en forbedring af miljøgarantien.

I Venstre mener vi, at man skal ansøge miljøgarantien fuldstændig parallelt med varetøret i EU: Man skal kun benytte miljøgarantien eller varetøret i yderste nødstilfælde. Og den allerbedste og mest brugbare måde at benytte miljøgarantien på er for os at se ved at presse de øvrige EU-lande til at gennemføre direktiver på det højest mulige niveau, og det er jo også det, miljøgarantien hovedsagelig er blevet benyttet til.

Som hr. Ove Fich også har nævnt det, har den jo i sig selv kun været benyttet nogle ganske få gange, men den har jo ofte været benyttet under forhandlingerne ved, at nogle lande har, om jeg så må sige, truet de øvrige lande med, at hvis man ikke kom tilstrækkelig højt op i be-

skyttelsesgrad, ville de benytte sig af miljøgarantien.

Det mener vi er den måde, man mest fornuftigt benytter denne miljøgaranti på, og det hænger selvfølgelig sammen med vores syn på det indre marked. For en af de ting, vi var bekymrede for, da vi i første omgang hørte om regeringens syn på miljøet og miljøgarantien i EU, var, om man ville tilsidesætte ønskerne om et velfungerende indre marked til fordel for miljøet. Og dér mener vi faktisk, at den løsning, man nåede frem til i Amsterdam, betyder, at man kan opretholde den frie konkurrence i det indre marked, samtidig med at man sikrer, at miljøet har de bedst mulige vilkår i EU.

Så man har altså ikke fået den undergravning af det indre marked, som i hvert fald nogle venstrefløjspartier – vel med SF i spidsen – var optaget af i forbindelse med regeringskonferencen.

Nu har man diskuteret Kommissionens rolle. Men ligesom det ikke er regeringen i Danmark, der fortolker lovgivningen, er det ikke Kommissionen, der fortolker traktaten, kan jeg oplyse over for hr. Keld Albrechtsen. I sidste instans vil det altid være Domstolen.

Men for Venstre er det meget vigtigt, at Kommissionen har en rolle i forhold til miljøgarantien, for det er vigtigt, at miljøgarantien ikke misbruges af enkelte lande til at indføre protektionisme og dermed undergrave det indre marked, og derfor er det vigtigt, at Kommissionen går ind og vurderer, om det, at et land påberåber sig miljøgarantien, også har videnskabeligt belæg.

Og vi synes, det er fornuftigt, at Kommissionen højst har 6 måneder til det, så man ikke kan trænere sagen, men omvendt mener vi altså, at det er en sikkerhed især for mindre lande, at Kommissionen vurderer sagen, inden man slipper miljøgarantien løs.

Jeg vil slutte med at sige, at for Venstre er der ikke nogen tvivl om, at den nye miljøgaranti er bedre end den gamle miljøgaranti.

(Kort bemærkning).

Keld Albrechtsen (EL):

Jeg vil godt spørge fru Charlotte Antonsen, om Venstre ikke kan dele det synspunkt, at det vil være bedst for demokratiet, at vælgerne så vidt som overhovedet muligt ved, hvad vi kommer til at stemme om, således at vi ikke igen skal opleve den situation, som vi oplevede i hr. Uffe Ellemann-Jensens tid som minister: at man

udsteder en masse løfter, og at de så bagefter viser sig ikke at kunne holde.

F.eks. lovede man jo også dengang, at miljøgarantien kunne bruges på nye sager og på ny viden. Det løfte gav man frejdigt i 1986. Men det kunne naturligvis ikke holde, for det blev underkendt af Kommissionen og Domstolen. Og nu kommer man så med det igen.

Men er det ikke korrekt, at det virkelige nye, som er indført, er bestemmelsen om, at man kun må bruge miljøgarantien på grundlag af et problem, der er specifikt for den pågældende medlemsstat? Hvis vi vil forbyde en vækstfremmer her i Danmark, skal vi altså bevise, at den er mere skadelig i Danmark, end den f.eks. er i Tyskland, og det gør det jo håbløst at komme igennem med en dansk undtagelse over for Europa-Kommissionen.

Så jeg vil godt spørge fru Charlotte Antonsen, om det ikke fra et demokratisk synspunkt er rimeligt at få afklaret fortolkningstvivlen, inden vi stemmer.

(Kort bemærkning).

Charlotte Antonsen (V):

Der er langt mere afklaring i den nye miljøgaranti, end der er af den gamle. Alene i den måde, den er beskrevet på i Amsterdamtraktaten, er der en meget, meget større afklaring end det, der er i den gamle miljøgaranti, bl.a. det med de 6 måneder.

Og når hr. Keld Albrechtsen siger, at det er nyt, at for at man skal kunne benytte miljøgarantien, skal problemet være specifikt for det enkelte land, er det ganske enkelt forkert, for sådan er det allerede i dag. Det er jo det, som Domstolen har slået fast er et nødvendigt krav, før man kan benytte miljøgarantien, så det er simpelt hen ikke korrekt. Og hr. Keld Albrechtsen må finde på noget bedre, hvis han vil fortsætte med at påstå, at den nye miljøgaranti er ringere end den gamle.

(Kort bemærkning).

Keld Albrechtsen (EL):

Jeg vil godt spørge fru Charlotte Antonsen, om den formulering, at man kun skal kunne bruge miljøgarantien på grund af et problem, der er specifikt i den pågældende medlemsstat, både indgår i Maastrichttraktaten og i EF-pakken, og om hr. Uffe Ellemann-Jensen, dengang han gav løfte om, at vi frit kan bruge miljøgarantien også i nye sager, faktisk vidste, at det allerede stod i disse traktater.

Det er dog en stærk påstand, for i så tilfælde har hr. Uffe Ellemann-Jensen jo bevidst ført Folketinget bag lyset både i 1986 og i 1992. Men det kan da godt være, at han har, for det vil jo være konsekvensen af fru Charlotte Antonsens påstand.

Formanden:

Fru Charlotte Antonsen og derefter hr. Niels Jørgen Langkilde som ordfører.

(Kort bemærkning).

Charlotte Antonsen (V):

Det var med den gamle traktat, som det er med den nye: Det er i sidste instans EF-Domstolen, der fortolker det. Det er jo også derfor, hr. Keld Albrechtsen hverken kan få regeringen eller Kommissionen til at give nagelfaste fortolkninger af den nye traktat.

Det, man gør fra politisk side, er, at man laver en lovgivning og en traktat, hvori man skriver det, man mener bør være gældende, og derefter er det op til domstolen at afgøre, hvordan det nu skal fortolkes helt konkret.

Og jeg er fuldstændig enig med hr. Ove Fich i, at hvis det så efterfølgende viser sig, at det, politikerne har villet, er noget andet end det, EF-Domstolen mener er konsekvensen af traktatændringerne, må vi lave traktaten om igen.

Men det er altså sådan i et retssamfund, at det er domstolen og ikke diverse politikere, der afgør, hvordan en lov skal fortolkes, og sådan er det både i EU og i Danmark.

Niels Jørgen Langkilde (KF):

Jeg vil gerne starte med at takke ministrene for nogle udmærkede besvarelser, som dækker mange af de synspunkter, der også er i Det Konservative Folkeparti.

Grundlæggende er Det Konservative Folkeparti jo tilhænger af den Amsterdamtraktat, som nu ligger på bordet, op det er vi af mange grunde, men en af de væsentlige grunde i vores argumentation er selvfølgelig de fornemme resultater, der er nået på miljøområdet.

Min personlige vurdering var, at regeringen ikke kunne nå så langt, som den rent faktisk er kommet, og det vil jeg godt kvittere med et tillykke med ved denne lejlighed, hvor vi diskuterer miljøet og EU.

Perspektivet i konservativ miljøpolitik er gledet mere og mere over til at blive internationalt. Der var jo engang, hvor vi troede, at vi kunne løse vore egne miljøproblemer ved at gøre

skorstenene lidt højere eller spildevandsledningerne lidt længere.

Det var dengang, man troede, at man kunne løse miljøproblemerne ved at smide dem over til naboen, men nu er det jo slut, og nu er der ikke mange, der går ind for dét mere, og derfor er vi selvfølgelig afhængige af et stærkt og effektivt internationalt samarbejde på miljøområdet.

Det er også kommet godt i gang på miljøområdet og måske bedre end på så mange andre områder. Og i den sammenhæng er det værd at bemærke, at EU er en af de drivende kræfter. For i morgen drager der en dansk delegation til Kyoto – ja, der er allerede nogle derovre – for at forhandle klima, og hvem er det, der er i spidsen, hvem er det, der går i front med de konstruktive forslag, der virkelig vil batte noget? Ja, det er jo EU-landene. Og det er en samling af lande, der ellers på mange punkter har modstridende interesser, men her kan man altså finde frem til at være sammen om at gå så langt.

Men går det ikke tit for langsomt i EU? Er det ikke et argument på miljøområdet, som man må tage meget alvorligt? Og kan denne traktat nu speede processen lidt op? For det er der nok nogle der vil efterlyse.

Dér må vi jo se lidt på vores egen andegård, og så vil vi se, at herhjemme går det også meget langsomt, og vi har været bagud med mange ting. Mange beslutninger tager lang tid på det her område, hvis man skal finde en løsning, der er bæredygtig.

Og vi kan ikke lave et eksprestog ved at vedtage Amsterdamtraktaten – det bilder vi ikke nogen ind – men vi tror, at det går væsentligt bedre, og vi tror også, at EU indtil nu har virket som et meget konstruktiv element i den danske miljøpolitik og, som tidligere ordførere har været inde på, mange gange har været med til at stramme kravene i Danmark op.

Og i øjeblikket har vi lige netop været igennem en proces omkring vandmiljøet: at få opstrammet vandmiljøplanen, og hvad har åndet os tungt i nakken? Ja, det er jo netop nitratriktivet. Mere end noget andet har det været presballen, der har fået løsningerne igennem, og at EU også kan skubbe os fremad, skal vi jo ikke være kede af.

Så kan man måske sige: Jamen var det ikke rart. Og dér er det, jeg ligesom føler, at Enhedslisten gerne vil have hundrede procent garanti for, at Danmark altid får ret i miljøspørgsmål. Men hvis Danmark skulle tilstås den ret, så

skulle alle andre lande tilstås samme ret, og så var det altså farvel til alle former for flertalsafgørelser, og det kunne vi ikke leve med.

Men kunne vi så ikke sørge for at lave en sådan ordning, at Danmark aldrig ville komme i mindretal? Nej, det ville heller ikke kunne lade sig gøre, for vi måtte jo tilstå alle andre lande den samme mulighed, og det ville sige, at vi en gang imellem måtte acceptere noget, som vi kunne have forestillet os anderledes – ingen tvivl om det.

Jeg tror, at det vil blive meget sjældent, for retningen er helt entydigt for et bedre miljø i EU-landene. Jeg tror, vi vil opleve en skillelinje, der er meget mere tydelig, ikke så meget mellem landene som mellem partierne. Hvad er opfattelsen af et godt miljø? Hvad er opfattelsen af et dårligt miljø?

Vi havde tidligere en lille kort ordveksling om dåserne. Der er nogle, der mener, at man skal lægge vægt på arbejdsmiljøet, når man vurderer det, og så tipper regnskabet til fordel for dåserne. Andre mener, at man kan se helt bort fra arbejdsmiljøet, og at returflaskesystemet er bedre. Sådan vil de politiske partier have forskellige vurderinger, og de er ikke skarpt nationale.

Jeg synes, at vi må sige, at juraen i Amsterdamtraktaten er meget fornem, og den første større vurdering af det, som Hjalte Rasmussen har lavet i Ugeskrift for Retsvæsen den 1. november 1997, understreger da også meget tydeligt, synes jeg, at her er tale om en traktat, der giver væsentlig bedre mulighed for miljøforbedringer.

Men hvis alle europæiske politikere lavede en sammensværgelse, der ville give os et ringere miljø, og det må alle forbyde, så kan selv ikke den bedste traktat forhindre, at sådan noget bliver gennemført. Hvis alle trykker på de forkerte knapper hele tiden, så er der ikke noget at gøre, og derfor skal vi sige, at det væsentlige er jo også det daglige miljøarbejde, hvor vi i lovgivningen, i direktiver sørger for at bringe det videre.

Der er det netop fornemt, at der i præambelen i traktaten står, at det skal være på bæredygtigt grundlag. Det er det, der er kernen i den nye EU-traktat på miljøområdet.

(Kort bemærkning).

Keld Albrechtsen (EL):

Jeg vil godt spørge hr. Langkilde: Hvordan kan det være et problem? For jeg forstod, at De

Konservative opfattede det som et problem, hvis andre lande også får lov til at bruge miljøgarantien, og derfor var han bekymret for, at nu skulle alle andre lande også begynde at forbyde f.eks. bestemte stoffer. Hvorfor skulle det være et problem? Det vil jo betyde, at miljøet vil blive forbedret i hvert enkelt land, efterhånden som man bruger miljøgarantien. Hvordan i alverden kan det være et problem?

Er det et problem, at f.eks. Østrig forbyder nogle gensplejsede produkter? Generer det Det Konservative Folkeparti, at østrigerne skal have den ret, og at Kommissionen truede med at anlægge retssag mod Østrig i den anledning?

Jamen skulle vi ikke hellere beskytte Østrigs ret til at forbyde gensplejsede organismer, når befolkningen vitterlig ikke ønsker dem, hvad vi andre jo heller ikke gør. Jeg forstod simpelt hen ikke, hvad problemet skulle være, og hvorfor Det Konservative Folkeparti vil fratage Østrig ret til at beskytte sig mod gensplejsede organismer.

(Kort bemærkning).

Niels Jørgen Langkilde (KF):

Jeg skal prøve at udtrykke mig lidt klarere.

Det, det handler om, er jo, når man begynder at bruge miljøet til at sabotere tingene i al almindelighed. Der står Enhedslisten jo smukt sammen med store monopolvirksomheder, som gerne vil beskytte sig mod konkurrencen, og det kan man gøre ved at lave tekniske handelshindringer. Og hvis man kan bruge miljøet til at lave tekniske handelshindringer bare ved at sige ordet miljø, og at der er et lille miljøproblem her, så vil vi få tekniske handelshindringer. Så ødelægger vi en af de ting, der er et væsentligt element i EU-samarbejdet, og det er jo netop, at vi har et indre marked.

Det er da oplagt, at Enhedslisten er imod et indre marked. De vil gerne have, at vi deler Europa op i en masse småmarkeder. Der har Det Konservative Folkeparti den opfattelse, at det, at vi har et indre marked, er der nogle meget store værdier i. Det giver en mere rationel produktion, det giver et mere bæredygtigt samfund, end hvis man deler det op og hver eneste virksomhedstype skal ligge i hvert eneste land.

Vi udnytter ikke nogen stordriftsfordele, og det synes vi er meget væsentligt. Derfor er det vigtigt for os, at vi ikke laver nogen miljøregler, der er så restriktive, at ethvert land, bare det siger ordet miljø, kan holde konkurrenterne fra

døren, hvis der er en national industri eller en national produktion af en eller anden art, man vil beskytte. Deri er forskellen mellem Enhedslisten og Det Konservative Folkeparti.

Holger K. Nielsen (SF):

SF finder det vigtigt at have et internationalt samarbejde om miljø, og vi finder det også vigtigt at bruge EU i den sammenhæng. Miljøet skal styrkes i forhold til markedskræfterne i det indre marked.

Der er for os to niveauer. Der er dels en styrkelse af EU's generelle miljøpolitik, dels muligheden for, at man nationalt kan gå videre. Og det er det sidstnævnte, den her debat handler om, nemlig muligheden for at få en reel miljøgaranti.

Op til regeringskonferencen stillede vi to hovedkrav til en revideret miljøgaranti.

Det første var, at garantien skulle præciseres, så vi i det mindste fik det, der var en forudsætning for folkeafstemningen i 1986. Det er blevet et tema i debatten, at det bare var noget, som hr. Uffe Ellemann-Jensen gik og lovede os sådan helt uforpligtende, men det passer altså ikke. Det var en helt klar del af forudsætningen for folkeafstemningen i 1986, det var en del af bemærkningerne til lovforslaget i 1986, at Kommissionen ikke skulle have den godkendelsesret, som Kommissionen har fået nu. Det var noget, medlemslandene kunne indføre. Blev der en tvist, så kunne man så gå til Domstolen efterfølgende. Det led, som Kommissionen har skudt ind, var ikke med i forudsætningerne i 1986. Det var det heller ikke som en forudsætning for folkeafstemningerne i 1992 og 1993. Det var først efter den såkaldte PCP-dom i 1994, så vidt jeg husker, at det blev et problem. Der siger vi så, at hvis der har været den usikkerhed, så bør man i det mindste få en præcisering, der får os tilbage til det, der var forudsætningerne i 1986, i 1992 og 1993.

Det andet krav, vi lagde vægt på, var, at garantien kunne udstrækkes til andre områder, her specielt landbrugsområdet. Hr. Bent Hindrup Andersen havde jo fuldstændig ret i de bemærkninger, han havde tidligere i dag, at i forhold til vækstfremmere, i forhold til pesticider kan miljøgarantien ikke bruges. Jeg husker engang i sommer, hvor miljøministeren var ude med nogle meget ramsaltede bemærkninger om, at hvis der skulle ske det, at man i EU godkendte stoffet diquat – jeg tror endda, han sagde – at så måtte vi forlade samarbejdet. Meget

stærke bemærkninger, meget stærke bemærkninger. Det må få konsekvenser, sagde han. Og der må man så sige, hvis det er så katastrofalt, at EU godkendte stoffet diquat, burde regeringen så ikke have sørget for, at vi fik en miljøgaranti, der kunne sikre, at vi ikke blev nødt til at godkende dette stof? Men det er ikke tilfældet i den nye traktat.

Der er meget juridisk voodoo i hele spørgsmålet om, hvorvidt der er tale om en forbedring i forhold til de eksisterende ting efter PCP-dommen. Det er også det, debatten i dag handler meget om: debatten om ny viden, debatten om, hvorvidt særlige nationale kendetegn skal ind som en del af forudsætningerne for at kunne bruge garantien, debatten om, hvorvidt garantien må være i et modsætningsforhold til det indre markedes funktion.

Der er, om jeg så må sige, tale om nogle gammelkendte problemstillinger, for der har jo altid været en modsætning mellem det indre marked og det, at man nationalt kan gå videre på et område og f.eks. forbyde et stof, fordi det skader miljøet. Den modsætning er jo ikke løst i det her. Tværtimod kan man sige, at den formulering om det indre markedes funktion kan betyde, at vi måske står lidt svagere her. Men der er i høj grad tale om juridisk voodoo, og det er umuligt i dag – umuligt i dag – at sige, hvordan Domstolen i givet fald vil fortolke de ting.

Men min pointe er, at i forhold til det, som burde være opnået omkring en forbedring af miljøgarantien, omkring en præcisering af miljøgarantien, er det her på ingen måde noget at prale af. Det er derfor, at vi har svært ved at se de store fremskridt i de her ting. Der er stadigvæk tale om meget vanskelige betingelser, hvis man vil bruge miljøgarantien. Det er også derfor, at vi ikke kan stemme for regeringens forslag til vedtagelse. Det er et skønmaleri.

Vi kan heller ikke stemme for Enhedslistens forslag til vedtagelse, for jeg forstår ikke helt, hvad vi skal med det her. De manglende præciseringer skal da ud af traktaten. At man får sådan en juridisk bindende aftale – hvad det så end er – er for mig at se da ikke en forudsætning for, at Domstolen vil dømme anderledes. Det er traktatteksten, der skal forandres. Jeg synes, man er lidt reformistisk, lidt svag i sine krav omkring de her ting.

Vi skal have traktaten ændret, og det er derfor, vi skal stemme nej den 28. maj. Det er netop for at få denne manglende præcision ud af selve

traktaten. Den løsning, man foreslår her, har jeg svært ved at se det meningsfyldte i.

Formanden:

Så er der korte bemærkninger til hr. Ove Fich og fru Elisabeth Arnold og hr. Keld Albrecht-sen.

(Kort bemærkning).

Ove Fich (S):

Jeg har tre spørgsmål til hr. Holger K. Nielsen.

Hr. Holger K. Nielsen vil kun tale om miljøgarantien, men nævnte da lige i sin indledning, at der jo også var den generelle miljøpolitik. Derfor er spørgsmålet: Er den generelle miljøpolitik efter hr. Holger K. Niensens mening blevet forbedret?

Det andet spørgsmål er: Når man nu ser de præciseringer, der har fundet sted i miljøgarantien, f.eks. at kommissionsdirektiver, som udgør 75 pct. af det, der vedtages på det her område, kommer ind under miljøgarantien, og når man ser, at man kan indføre miljøgarantien baseret på videnskabeligt belæg angående ny viden, er det så bedre end det eksisterende eller ringere end det eksisterende?

Og det tredje og måske lidt bureaukratiske spørgsmål: Hr. Holger K. Nielsen omtaler to ting, som SF gerne ville have haft: at godkendelsesretten for Kommissionen forsvandt, og at miljøgarantien kunne bruges på en række andre områder. Hvor finder man det SF-krav? Jeg har støvet mange aviser igennem. Det er ikke lykkedes mig at finde det endnu. Jeg så det simpelt hen ikke forud for afslutningen af forhandlingerne om Amsterdamtraktaten. Det er muligt, det er blevet sagt et sted, og jeg vil gerne bare vide hvor.

(Kort bemærkning).

Elisabeth Arnold (RV):

Jeg lyttede meget nøje efter hr. Holger K. Niensens ordførertale og mener, at jeg på et tidspunkt hørte, at hr. Holger K. Nielsen nævnte PCP-dommen, og at der var usikkerhed om miljøgarantien efter PCP-dommen. Men hr. Holger K. Nielsen fulgte ikke bemærkningen op, så jeg vil da gerne vide: Hvad er det, der er uklart efter PCP-dommen? Det var jo den, hvor vi fik medhold, hvor Danmark brugte miljøgarantien, og hvor alle accepterede, at det var i orden at gøre det. Der var ikke nogen uklarhed om PCP-dommen.

Derefter vil jeg godt sige til hr. Holger K. Nielsens lammende kritik af miljøgarantien i Amsterdamtraktaten: Der var så mange af SF's ønsker, som blev imødekommet ved forhandlingerne. Der var så mange: Ny viden kan komme ind, nye restriktioner kan komme ind, Kommissionen skal svare inden 6 måneder, ellers er det godkendt, hvis enkelte lande bruger miljøgarantien.

Det svarer fuldstændig til et barn, der skriver en ønskeseddel til en fødselsdag og ikke får alle ønsker opfyldt og derefter erklærer fødselsdagen for en fiasko.

(Kort bemærkning).

Keld Albrechtsen (EL):

Jeg vil sige til hr. Holger K. Nielsen, at Enhedslisten har været og er fuldstændig enig med SF i, at der burde have været en rigtig miljøgaranti. Men det spørgsmål er jo nu for fjerde gang afprøvet i forhandlinger på en regeringskonference, og det kan altså ikke lade sig gøre at få en rigtig miljøgaranti. Det kan man ikke få i EU. Det spørgsmål er afprøvet.

Selv om hr. Holger K. Nielsen fik en genforhandling af Amsterdamtraktaten, hvad han jo ønsker, ja, så ville resultatet endnu en gang blive det samme. Og jeg tror, at de danske ministre gjorde, hvad de kunne. De gjorde det i virkeligheden forhandlingsteknisk givetvis rigtig godt, og resultatet blev elendigt. Derfor kan der ikke opnås mere på den konto inden for EU's rammer.

Næh, det eneste, Enhedslisten derfor beder om, er, at vælgerne kan få at vide præcis, hvad det er, vi stemmer om. Det, vi ønsker – det er til hr. Holger K. Nielsen – er simpelt hen at få Kommissionens bindende erklæring om, hvordan de vil administrere disse her forbehold, der er i den reviderede miljøgaranti. For hvis landene er enige med Kommissionen, så bliver der jo ikke retssager ved Domstolen, og derfor er det af afgørende betydning, hvordan Kommissionen vil bruge sin godkendelsesbeføjelse.

Det er simpelt hen bare for at vide, hvad vi stemmer om, at vi gerne vil have det her afklaret inden folkeafstemningen.

(Kort bemærkning).

Holger K. Nielsen (SF):

Jeg forstår ikke helt Enhedslistens logik, for hvis det er umuligt at få en genforhandling efter et dansk nej, så kan jeg da ikke se, det skulle

være nemmere at få denne her bindende fortolkning.

Hvis der er en vilje til, at de her uklarheder skal væk, så må der jo også være en vilje til, at de kommer væk ved en ny traktatforhandling. Og min pointe er, at sådanne uklarheder skal fjernes i selve traktaten og ikke i vedhæftede fortolkninger. Jeg synes ærlig talt, at der er tale om en ret ny linje fra Enhedslisten, nemlig at man nu vil gå ind og have aftaler mellem Kommissionen og medlemslandene, der skal fortolke en uklarhed i traktaten.

Når vi går ud og siger nej den 28. maj, er det jo netop, fordi vi ønsker at få klarhed på dette her inde i selve traktaten. Jeg synes, der hos Enhedslisten er tale om en helt ny form for reformisme, som undrer mig meget, omkring de her ting.

Så spørger hr. Ove Fich mig: Jamen det er jo ikke kun et spørgsmål om miljøgarantien, men også om EU's generelle miljøpolitik. Ja, ja, ja, men den her debat handler jo altså om miljøgarantien, og det er vel rimeligt nok, at man holder et indlæg, der handler om det emne, der er til debat i dag.

Men jeg vil da godt på given foranledning sige til hr. Ove Fich, at jeg er meget skeptisk over for betydningen af den dér ændring af præambelen. Det kan få positiv betydning, javel, javel, javel, men det kan også få ingen som helst betydning.

Hele pointen ved meget af denne diskussion er jo, at der ikke er en djævel, der ved, hvordan det i praksis kommer til at fungere efterfølgende. Heller ikke hr. Ove Fich. Derfor kommer hr. Ove Fich meget galt af sted, hvis han vil gå ud til den danske befolkning og argumentere med, at nu er der sikkerhed for, at vi får en bedre EU-miljøpolitik.

Så går det hr. Ove Fich på helt samme måde, som det gik hr. Uffe Ellemann-Jensen, da han i 1986 gik ud og sagde, at nu havde vi en miljøgaranti, der kunne fungere. Det er jo det, som er pointen, at det har vi ingen sikkerhed for, hverken i præambelen eller i de her bestemmelser eller andre steder.

Omkring PCP-dommen vil jeg sige til fru Elisabeth Arnold, at pointen er jo, at det er dér, Kommissionen kommer ind. Vi troede jo, vi havde den fortolkning, som hr. Uffe Ellemann-Jensen og også et flertal i Folketinget gav udtryk for i 1986, og som var en del af bemærkningerne til det lovforslag, der blev sendt til folkeafstemning i 1986. Og dér er det så, vi finder

ud af, at det ikke er helt så enkelt, for Kommissionens magt er langt stærkere. Det er det, vi finder ud af efter 1994, og det er det, man så forsøger at rette op på i den nye traktat fra Amsterdam.

Der er måske rettet en lille smule op på det – måske, måske, måske, men helt utilstrækkeligt og helt usikkert og helt uklart.

(Kort bemærkning).

Keld Albrechtsen (EL):

Jeg er bange for, at hr. Holger K. Nielsen ikke helt har forstået, hvad der er intentionen med Enhedslistens forslag.

Vi forestiller os ikke, at man ved at få en bindende aftale med EU-Kommissionen kan få en tilfredsstillende miljøgaranti. Det er ikke formålet, for det kan ikke lade sig gøre at få en sådan aftale med Kommissionen. Det ved vi udmærket godt. Det eneste, vi ønsker at få, er en bindende tilkendegivelse fra Kommissionen om, hvordan man agter at bruge den magt, som vi jo er enige om at den reviderede miljøgaranti giver EU-Kommissionen, således at den danske befolkning kan vide, når vi stemmer ved folkeafstemningen, om vi synes, det er godt eller det er skidt.

Det er ikke Enhedslistens intention med dette forslag at gå ind og genforhandle Amsterdamtraktaten, for det anser vi få umuligt; det er afprøvet. Og jeg ved godt, at hr. Holger K. Nielsen har de bedste intentioner med at kræve en genforhandling, men det kan jo nu engang ikke lade sig gøre, for de andre lande vil ikke høre på sådanne synspunkter, som hr. Holger K. Nielsen fremfører. Derfor ønsker vi bare klarhed over, hvad vi stemmer om.

Det er et beskedent krav, men jeg kan ikke se, det skulle være specielt reformistisk at kræve at få at vide, hvad det er, vi stemmer om.

(Kort bemærkning).

Ove Fich (S):

Jeg stillede tre spørgsmål til hr. Holger K. Nielsen. Det første var, om der var sket en styrkelse af EU's miljøpolitik. Hr. Holger K. Nielsen svarer: Den er lige så god eller måske bedre. Det kan næppe være en grund til at stemme nej.

Det andet spørgsmål, jeg stillede, var: Er det, der står i miljøgarantien, bedre end det, der står i Maastrichttraktaten, eller dårligere? Det fik jeg ikke noget svar på. Det efterlyser jeg.

Det tredje spørgsmål, jeg stillede, var: De krav, som hr. Holger K. Nielsen nu rejser om, at

Kommissionens godkendelsesret skal væk, og at der skulle være miljøgaranti på bl.a. landbrugsområdet, hvornår er de blevet rejst og hvor? Jeg vil nemlig meget gerne læse det efter, men jeg kan simpelt hen ikke finde, hvor og hvornår de blev rejst, og derfor vil jeg bare gerne have referencen.

(Kort bemærkning).

Elisabeth Arnold (RV):

Hvis hr. Holger K. Nielsen vil beskrive manglerne ved den nuværende miljøgaranti, skal han ikke bruge PCP-sagen. Den sag er klokkeklar. Danmark har brugt miljøgarantien, vi har fået medhold, og vi har fået bekræftet af Kommissionen, at sådan er det. Danmark har brugt miljøgarantien. Så brug dog en anden sag, hr. Holger K. Nielsen, i stedet for at blive ved med at køre på den PCP-sag, som er så klokkeklar, og som er en beskrivelse af, hvordan miljøgarantien faktisk virker.

(Kort bemærkning).

Holger K. Nielsen (SF):

Til det sidste: Der er jo ikke tale om, at jeg bruger PCP-sagen til at beskrive, at vi har en dårlig garanti. Det er en helt faktisk beskrivelse af, at der var en fortolkning af miljøgarantien frem til 1994, fra 1986 til 1994, og den bliver ændret gennem hele PCP-sagen. Det er det, det her drejer sig om, og det har ikke noget at gøre med, om vi fik ret eller ej. Det har noget at gøre med, at det var dér, det gik op for os, at Kommissionens magt var langt stærkere, end man havde sagt i 1986. Det var det, vi skulle gøre noget ved i de her forhandlinger.

Til hr. Ove Fich: Jeg beklager meget, at jeg ikke fik svaret på spørgsmålet før om referencen. Da vi forhandlede med regeringen i december 1995, fremlagde vi jo dels vores program som grundlag for de her forhandlinger, det er en del af vores program, vi fremlagde det som specifikke krav til regeringen, da vi forhandlede i 1995. Igennem alle de ytringer, SF er kommet med, kan hr. Ove Fich da ikke have været i tvivl om, at vi finder det vigtigt, at garantien skal kunne bruges på landbrugsområdet, at vi skal tilbage til den fortolkning, som var gældende i 1986, og at det var en væsentlig del af den præcisering, man skulle i gang med op til Amsterdamtopmødet. Det kan der ikke være så meget tvivl om. Jeg håber i hvert fald, at der ikke er det mere.

Så spørger hr. Ove Fich, om grunden til, at vi stemmer nej, kan være, at der er den her lille, kan man sige uklarhed om, hvorvidt der er et fremskridt eller et tilbageskridt. Jeg kan godt sige, at hovedårsagen til, at vi anbefaler et nej, ligger ikke i miljøet. Det gør den ikke. Den ligger i det retlige, den ligger i den mere union, i den retlige integration, hele Schengenintegrationen, den ligger i, at vi mener, at Østeuropastrategien er forkert i den nye traktat. Den ligger ikke i miljøet. Men vi har meget svært ved at se, at miljøbestemmelserne kan opveje de negative ting, der er andre steder i traktaten.

Det, jeg siger om miljøet, er, at miljøgarantien på ingen måde lever op til det, den burde leve op til. Er der tale om et fremskridt i forhold til den faktiske retstilstand i øjeblikket? Det er svært at sige. Det er muligt, at der er tale om nogle små fremskridt. Det afhænger lidt af, hvordan den bliver brugt, hvordan domstolene vil fortolke den. Det er svært at sige. Men jeg synes alligevel, at hr. Ove Fich burde overveje: Er det dog ikke rimeligt, at det, som befolkningen blev lovet i 1986 som en forudsætning for folkeafstemningen, som var en forudsætning for folkeafstemningerne i 1992 og 1993, i det mindste bliver tilgodeset i den her nye traktat? Og jeg må sige til hr. Ove Fich, at det er det ikke.

Elisabeth Arnold (RV):

Jeg synes, det var en meget nyttig præcisering, som hr. Holger K. Nielsen kom med her til sidst, at det ikke var på grund af miljøbestemmelserne, at SF ville stemme imod Amsterdamtraktaten. Det synes jeg var nyttigt og hjælpsomt. Tak for det.

Jeg synes, det er vigtigt at præcisere, at miljøpolitikken har været meget vigtig for Danmark, for den danske regering og for det danske Folketing i hele den forhandlingsfase, der har været i forbindelse med regeringskonferencen om den nye traktat. Det er vigtigt at lægge mærke til, at der er kommet nogle generelle forbedringer ind i miljøpolitikken. Bæredygtig udvikling er blevet indskrevet som et mål for EU-samarbejdet, der skal tages tværgående hensyn til miljøet i alle EU's politikker, og ikke bare Kommissionen, men også Parlamentet og Rådet skal stille mod et højt beskyttelsesniveau. Det er faktisk en hensigtserklæring og en grundlæggende ting, som står i traktaten nu, som ikke har stået der tidligere, og som er

grundlaget for den egentlige miljøpolitik, som skal føres på hele EU's geografiske område.

Hertil kommer selvfølgelig revisionen af miljøgarantien, og der er i hvert fald flere klare præciseringer i den nye udformning. Der er først og fremmest det, at man kan bruge den med ny viden, selvfølgelig hvis der er et belæg for, at den nye viden er noget, der har konsekvens for, at man eventuelt forbyder et stof eller ændrer en bestemmelse, og så også, at den gælder for Kommissionsretsakter, altså for Kommissionsdirektiver, ikke blot for det, der kommer i Rådet, men også det, der foregår et andet sted i systemet.

Miljøgaranti synes jeg er et ord, som er blevet misbrugt og som har en gal signalværdi, for miljøgarantien er jo ikke nogen garanti for et godt miljø. Det er den ikke. Ingen miljøgaranti kan hindre luftforurening i at opstå og nå os fra udlandet, ingen miljøgaranti kan hindre forurenede floder i at flyde ud i Østersøen og i Nordøen, ingen miljøgaranti kan sikre en ordentlig fælles miljøpolitik mellem de lande i Europa, der prioriterer miljøet højt, og ingen miljøgaranti kan genoprette skader på miljøet forårsaget af fortidens synder.

Miljøgarantien er en nødbremse, eller som det er sagt tidligere i dag, en nederlagsbestemmelse, der kan bruges af enkeltlande i nødværge, hvis der er et eller andet, som går helt galt og man siger: Nu må vi gribe til nødbremsen. Nu er den blevet revideret, og den er blevet bedre.

Det er flere gange i dag nævnt, at den kom frem i 1986 i forbindelse med det indre markeds oprettelse. Det var jo i forbindelse med, at man vedtog harmonisering med kvalificeret flertal, at det blev muligt, fordi der var mange lande, som sagde, at de ikke var villige til at opgive deres vetoret, og så fik man til gengæld indført miljøgarantien. Men desværre blev den formuleret på en måde, der muliggjorde forskellige fortolkninger.

Danmark har i de forløbne år haft en fortolkning, der har været skrappe rent miljømæssigt end resten af EU's, og det har vist sig, at både Kommissionen og domstolene i en række lande gennem tiderne har haft en anden opfattelse af miljøgarantien end den danske regering. Disse fortolkninger lagde mere vægt på undtagelserne, at de ikke måtte forstyrre det indre markeds funktion.

Det er selvfølgelig det, der gør, at man siger: Nu må vi så kigge på miljøgarantien, når den

skal revideres, og sørge for, at miljøet får større vægt, og at landene, som kommer med ny viden, nye beviser, nye stoffer, kan sige: Jamen det her det er ikke ordentligt begrundet. Der er forhold, som gør, at vi vil være miljømæssigt bekymrede, og derfor vil vi have mulighed for at forbyde det pågældende stof eller den pågældende funktion i vores land. Det kan man så gøre, og inden for en periode skal Kommissionen sige nej, og hvis den ikke gør det, er det faktisk muligt for landet at opretholde den forhindring.

Det er et meget stort fremskridt, og det er især et fremskridt, at man kan bruge de nye nationale regler baseret på ny viden.

Brugen af miljøgarantien har altid og vil altid være en afvejning af hensynet til miljøet og til det indre marked. Og der kan ikke på forhånd opregnes alle de teoretiske og hypotetiske enkeltsituationer, der opstår, hvor man siger: Hvordan vil Kommissionen dømme, hvordan vil Kommissionen fortolke sin holdning i den og den sag?

Der kan tænkes mange forskellige muligheder, som selvfølgelig skal afprøves konkret, og vi er villige til fra Det Radikale Venstres side at afprøve miljøgarantien konkret, som vi har været villige til også i fortiden at afprøve den konkret, men der skal altså være nogle konkrete eksempler på bordet, før vi går ud og afprøver den reviderede miljøgaranti.

Vi er helt sikre på, at den repræsenterer et fremskridt i forhold til den gamle miljøgaranti, så længe brugen af miljøgarantien er velbegrunderet, og det skal den jo være. Derfor er vi helt klar over, vi ikke kan støtte Enhedslistens forslag til vedtagelse, men derimod det forslag, vi selv har fremsat, som beskriver de fremskridt, der er sket.

Keld Albrechtsen (EL):

Jeg vil godt spørge fru Elisabeth Arnold, hvordan hun kan hævde, at seksmånedersreglen, hvor Kommissionen skal tage stilling til brug af miljøgarantien, skulle kunne være et fremskridt.

Det er jo sådan – jeg tror, det var hr. Ove Fich, der også tidligere gjorde opmærksom på det – at Danmark har en sag liggende om miljøgarantien, hvor vi endnu ikke har fået svar, og så længe vi ikke har fået svar, lever jo da miljøgarantien i den sag. Holland har f.eks. liggende et hollandsk forbud mod kadmium, hvor man heller ikke har fået svar, vistnok i flere år,

og det vil sige, at så kan de stadig væk opretholde deres forbud.

Nu tvinger man systemet til at svare inden seks måneder. Kommissionen skal svare inden seks måneder. Så ville Holland sandsynligvis have fået et hak i tuden allerede for lang tid siden, og vi kunne også fra dansk side have fået et negativt svar allerede for længst.

Så jeg tror da ærlig talt, den danske regering har skudt sig selv meget præcist midt i foden med den bestemmelse om de seks måneder. Så tvinger man jo Kommissionen til at svare negativt.

Elisabeth Arnold (RV):

Vi anser det for at være en klar forbedring, at der er en frist, inden for hvilken Kommissionen skal svare.

Hvis den ikke svarer, har landet sin soleklare godkendelse liggende. Så kan man fortsætte med at opretholde et forbud mod det pågældende stof, som man vil. Det er et pres, man lægger på Kommissionen. Hvis de ikke kan gøre deres arbejde færdigt og de ikke svarer inden for de seks måneder, er uklarheden afløst af vished.

Nu har vi nogle sager, som hr. Keld Albrechtsen ganske rigtigt sagde, hvor der ikke er kommet noget svar i lang, lang tid, i årevis endda, og det vil sige, at vi har en retsikkerhed og en fortolkningstvivil. Det vil nu blive afvejet ved den nye traktat. Der skal komme svar inden for seks måneder. Hvis der ikke gør det, gælder det forbud, som det enkelte land har brugt i henhold til miljøgarantien.

Det er en hurtig afklaring, og det er at et lægge pres på Kommissionen, som den i øvrigt ikke er spor glad for. Den er meget bekymret over, at den får pålagt dette pres at skulle svare inden for seks måneder. Hvis den ikke gør det, gælder miljøgarantien. Det synes jeg er en klar-gørelse, som er et klart fremskridt.

(Kort bemærkning).

Keld Albrechtsen (EL):

Kan fru Elisabeth Arnold ikke se, at hvis EU-Kommissionen bliver påtvunget at skulle svare inden for seks måneder og man så har en sag liggende om kadmiumforbud i Holland, som man hidtil ikke har svaret på, sandsynligvis fordi man har en meget dårlig sag, hvis man vil ud og tvinge Holland til at acceptere kadmium, og det vil man helst ikke ud med fra Kommis-

sionens side, vil det sandsynligvis blive et negativt indgreb mod Holland?

Det er det, man gør med den bestemmelse, for Kommissionen vil med den nye bestemmelse selvfølgelig ikke risikere at overskride 6-måneders-fristen, for så står Kommissionen i den situation, at den har spillet sig kortene af hænde. Derfor vil den sørge for at svare inden for de seks måneder og altså i en række tilfælde svare negativt.

Man fremprovokerer med disse bestemmelser en række hurtige afslag fra Kommissionen. Det har nok ikke været hensigten fra den danske regerings side, men det bliver virkningen.

(Kort bemærkning).

Elisabeth Arnold (RV):

Jeg synes, det er glimrende, at vi får lejlighed til at få præciseret, hvordan reglerne skal fungere ifølge traktaten, for det, der sker, er jo, at hvis Kommissionen ikke kan finde ud af at svare inden for seks måneder, hvis den ikke har sine ting i orden, og hvis den ikke får svaret, så gælder miljøgarantien. Så har det pågældende land, som har hevet i nødbremsen, ret til at opretholde sit forbud eller sin restriktion. Kommissionen ved udmærket godt, hvad det er, den er oppe imod. Hvis den ikke har nogen god sag, lader den bare være med at svare, og så kommer miljøgarantien til at gælde.

Formanden:

Hr. Aage Brusgaard som ordfører.

Aage Brusgaard (FP):

Når man skal være ordfører på et område, som man absolut ikke er ekspert i, hvad gør man så? Jeg har gjort det, at jeg har læst traktatens miljødel, og min konklusion var, at der kun er meget lidt forskel fra Maastrichttraktaten og til Amsterdamtraktaten angående miljødelen.

Så har jeg læst 10 tætskrevne sider af professor Hjalte Rasmussen om samme emne. Det var lidt tungt, men hans konklusion var i hvert fald, at Amsterdamtraktaten er bedre end Maastrichttraktaten. Så har jeg læst en stor artikel af to EU-eksperter, sådan står der i hvert fald, Peter L. Vesterdorf og Peter Pagh. De er uenige, og det vil så sige uafgjort.

Det, vi diskuterer her i dag, er en forespørgsel til udenrigsministeren og miljøministeren. Det er altså ikke direkte et spørgsmål til mig, men det er sådan gængs, at alle partier tager ordet.

De to ministre mener, at Amsterdamtraktaten er bedre angående miljøet end den nuværende traktat, men indrømmer, at der er en masse tvivl, og den tvivl er det så Domstolen, der skal bortskaffe.

Min konklusion på baggrund af det, som jeg har læst og hørt, og det vil jeg godt høre de to ministres mening om, er, at der er meget lidt forskel på den gældende traktat og så det, vi får med Amsterdamtraktaten, angående miljøgarantien. Men der er forskel, og den ene forskel er, at Kommissionen skal reagere inden for seks måneder på spørgsmål om miljøtvivl, og forskel nummer to er, at landene altid kan rejse en sag og påberåbe sig miljøgarantien, hvis ny viden fortæller os, at f.eks. bomuldsunderbukser er kræftfremkaldende, selv om vi før har sagt, at fri handel med bomuldsunderbukser var o.k.

Derfor vil jeg godt spørge ministrene, om det er korrekt forstået, at vi altid kan rejse en ny sag, hvis vi får en ny viden om nogle ting, vi før har sagt ja til. Vi kan sige nej til en vare eller et direktiv, hvis det bevisligt kan skade menneskers eller dyrs sundhed og liv. Er der tvivl om, at det er bevisligt, er det Domstolen, der siger, hvad der er korrekt. Hvis det er på grund af tekniske handelshindringer, man siger nej til en vare eller et direktiv, får man et direkte afslag.

Jeg mener, at miljødelen i Amsterdamtraktaten er et positivt element. Selv om vi også nok siger nej til Amsterdamtraktaten, når den kommer til afstemning, er det en positiv del af helheden, og derfor er det min konklusion, at det forslag til vedtagelse fra de fem partier, der er delt rundt, stemmer Fremskridtspartiet ja til.

Ole Donner (DF):

I Dansk Folkeparti er vi glade for, at vi her i dag får en debat om miljøgarantien. Det har vist sig, at der i hvert fald blandt nogle af Folketingets partier og også blandt videnskabsfolk og jurister er stor uenighed om, hvorvidt denne miljøgaranti er bedre eller dårligere, end den var tidligere.

Det, vi mener i Dansk Folkeparti, er, at der i hvert fald er en understregning her af, at vi afgiver suveræniteten på disse områder, i og med at vi ikke længere selv kan bestemme over egne forhold. Vi mener, at Danmark selv bør bestemme sin politik og specielt inden for miljøområdet.

Vi har i Danmark altid strammet reglerne inden for miljøområdet, og det mener vi fortsat at vi skal have lov til. Så siger miljøministeren,

at Domstolen har været positiv over for de sager, der er blevet indbragt, men vi mener slet ikke, at det skulle være nødvendigt, at nogen skulle blandes ind i vores forhold her i Danmark. Vi bør være suveræne på det område.

Enhedslistens forslag til vedtagelse om, at man skulle have en bindende juridisk aftale, lyder selvfølgelig tillokkende, men vi tror ikke rigtig på, at man vil kunne nå at få sådan en aftale igennem, inden den tidsperiode er gået, og derfor er det sikreste jo, at vi forkaster den aftale, der skal stemmes om i maj måned.

Vi mener, at den PCP-dom, der er faldet, understreger, at landene ikke selv kan bestemme, og vi mener, at der slet ikke burde have været en domstolsafgørelse i sådan en sag. Når et land mener, at der er kræftfremkaldende stoffer i produkterne, bør de selvfølgelig også kunne forbyde dem.

Så siger man godt nok, at hvis der er videnskabeligt belæg for det, vil man altid kunne komme igennem. Ja tak, men lige så snart man taler om videnskabeligt belæg, er der en videnskabsmand, der mener ét, og så er der samtidig nogle andre, der mener det stik modsatte, så det giver vi ikke så meget for.

Det forslag til vedtagelse, der kommer fra Socialdemokratiet, Venstre, De Konservative, De Radikale og CD, kan Dansk Folkeparti ikke støtte, og det kan vi ikke, fordi det starter med, at »Folketinget konstaterer, at Amsterdamtraktatens miljøbestemmelser på en række punkter er blevet styrket«. Det er vi i hvert fald ikke overbevist om efter den debat, der har fundet sted.

Der står også, at »Folketinget finder, at den reviderede miljøgaranti indeholder præciseringer og forbedringer, som sikrer, at garantien ikke alene kan anvendes til at opretholde eksisterende nationale regler . . . osv. Vi mener absolut ikke, at det er tilfældet. Vi mener, at debatten netop har bevist, at vi skal være suveræne på egne områder, og derfor skal vi sige nej til traktaten.

(Kort bemærkning).

Elisabeth Arnold (RV):

Det var hr. Ole Donners bemærkning om PCP-sagen, der fik mig til at tage ordet igen, for hr. Ole Donner sagde, at PCP-sagen netop viste, at vi ikke selv kunne bestemme i denne sag. Jamen, PCP-dommen gav os medhold. Den sagde jo, at Danmark har ret til at opretholde særlige foranstaltninger med hensyn til PCP,

fordi der er et miljømæssigt henseende, et sundhedsmæssigt henseende, og her må reglerne for det indre marked vige.

Jeg har altså forstået, at hr. Ole Donner i hvert fald tidligere har været tilhænger af det indre marked. Der skal jo være en eller anden instans til at afgøre, om en sag er i modstrid med det indre marked eller ej. Denne sag viser klart, at når vi har gode, miljømæssigt velbegrundede argumenter, får vi også medhold, og så virker miljøgarantien.

(Kort bemærkning).

Keld Albrechtsen (EL):

Jeg skal bekræfte over for hr. Ole Donner, at det også er Enhedslistens opfattelse, at det eneste sikre og forsvarlige i denne sag er at stemme nej til Amsterdamtraktaten, men det er ikke det, vi har ønsket at rejse en debat om.

Så vil jeg også godt sige, at det godt kan være, der er et tidsproblem i at få afklaret det hos EU-Kommissionen, især hvis EU-Kommissionen vælger at nægte at svare på henvendelsen, men jeg mener, det bør forsøges. Det er årsagen til, at vi stiller forslaget til vedtagelse, og jeg kan godt åbenlyst indrømme, at jeg kan være bekymret for, hvad Kommissionens svar vil være. Jeg kan godt frygte, at det vil være dybt negativt.

Det er også årsagen til, at en række miljøorganisationer har afstået fra at henvende sig til formandskab og Kommission for at få en præcisering, men jeg synes bare, at vi af hensyn til demokratiet har krav på at få den tilkendegivelse fra Kommissionen i bindende form, således at vi ved, hvad vi stemmer om. Det er alene af den grund, vi stiller forslaget, og derfor synes vi faktisk, det er et væsentligt forslag, vi stiller.

(Kort bemærkning).

Ole Donner (DF):

Jeg vil starte med at sige til fru Elisabeth Arnold, at vi er uenige i det her spørgsmål. Vi kan godt begynde at diskutere den omtalte dom, men det, vi mener, er bare, at det slet ikke burde være nødvendigt at rejse en sådan sag. Der burde ikke være nogen, der kunne blande sig i, hvis et land siger, at det her er kræftfremkaldende, og det mener vi ikke skal puttes i den pågældende vare. Så bør landene selvfølgelig selv kunne bestemme helt suverænt.

Til Enhedslisten vil jeg sige, at det måske var en fordel, hvis vi allerede nu fik en debat om, om vi skulle stemme ja eller nej til traktaten,

men det er der ikke ret mange, der er interesseret i her i Folketinget. Jeg tror, man håber på, at der ikke kommer stor oplysning og stor debat, og så får man heldigt overstået afstemningen med én eller to procent i overskud.

(Kort bemærkning).

Elisabeth Arnold (RV):

Jeg ved ikke helt præcist, hvad det er, vi er uenige om, vil jeg sige til hr. Ole Donner. Jeg troede for eksempel, at vi var enige om det indre marked. Jeg har tidligere hørt hr. Ole Donners både tidligere og nuværende partifæller sige, at de gik ind for det indre marked.

Hvis der nu f.eks. er et andet land, som siger: Vi vil ikke købe dansk svinekød, for det har en gal farve, skal der jo være nogle, som siger: Nej, vi har nogle aftaler, der siger, at vi skal have mulighed for at handle tværs over grænserne uden restriktioner, hvis vi i øvrigt opfylder nogle minimumsbestemmelser.

Det er præcis det, miljøgarantien handler om: at vi kan sætte det indre markeds regler ud af kraft, hvis vi har nogle begrundelser, som bunder sig i miljøet.

Så hvis hr. Ole Donner vil komme herop og bekræfte, at Dansk Folkeparti også er modstander af det indre marked, vil jeg sådan set have fået klargjort et af de problemer, som hr. Ole Donner har rejst her i dag.

Formanden:

Hr. Ole Donner og derefter hr. Steen Gade som privatist.

(Kort bemærkning).

Ole Donner (DF):

Jeg skal sige, at Dansk Folkeparti ikke er modstander af det indre marked. Men jeg må konstatere endnu en gang, at vi er rygende uenige med De Radikale om, hvorvidt man skal stemme ja eller nej til traktaten, og det må vi nok bare konstatere.

Steen Gade (SF):

Det er en vigtig diskussion, vi har her om EU's miljøpolitik, fordi EU's miljøpolitik er et vigtigt redskab til også at forbedre miljøet i Danmark.

Det bliver tit diskuteret, om EU's miljøpolitik enten er noget, som plager os, eller noget, som i hvert fald handler om, at man får et beskyttelsesniveau i andre lande på højde med det danske. Men det er en forfæjlet og en for snæver måde at diskutere EU's miljøpolitik på. Rigtigt

udformet og stærkt udformet giver EU's miljøpolitik en af de største chancer for at forbedre miljøet her i Danmark, samtidig med at den giver en af chancerne for at påvirke det globale miljø.

Derfor er det vigtigt, og derfor lægger jeg vægt på, at bestemmelserne i Amsterdamtraktaten om miljø er klart bedre end dem, vi har i den eksisterende Maastrichttraktat. Derfor synes jeg også, det ville være ulykkeligt, om vi endte i en situation, hvor man siger nej til Amsterdamtraktaten for at ende med Maastrichttraktaten. Med hensyn til, kan man sige, den fugl, vi har i hånden her, så ville det i virkeligheden være at lade den slippe bort, hvis vi fik en sådan situation.

Selve miljøgarantien er jo kun en lille del af en lang række forbedrede miljøbestemmelser, som miljø- og energiministeren har nævnt, og dem vil jeg ikke bruge min tid på at gentage. Men selve miljøgarantien bliver udvidet på to områder. Den kan nu også bruges i komitéprocedurer, og den kan bruges, når man indfører nye regler. Det er to klare forbedringer, og jeg har sådan set ikke hørt nogen argumentere for, at det ikke er forbedringer, så jeg regner med, at hele Folketinget er enig i, at det er klare forbedringer.

Så er der noget om betingelserne for at anvende miljøgarantien, og her er der selvfølgelig en vis usikkerhed. Min usikkerhed går på, at man henviser til det indre marked i forholdsvis bastante formuleringer, og på diskussionen om videnskabeligt belæg. Den usikkerhed eksisterer selvfølgelig, men man stiller det op, som om der ikke er usikkerhed i den eksisterende ordning. Men det nye skal jo sammenholdes med det eksisterende, og så er den miljøgaranti, vi får nu, en klar forbedring.

Hr. Keld Albrechtsen var tidligere inde i en diskussion om, hvorvidt 6-måneders-fristen var en forbedring eller en forringelse. O.k., vi skal se det i virkeligheden, men jeg er selv fuldstændig overbevist om, at den forklaring, fru Elisabeth Arnold kom med, hvor hun præciserede, at det er en forbedring, er den rigtige. Men igen er det jo noget, virkeligheden kommer til at vise senere. Det er helt urimeligt at sammenligne med det, daværende udenrigsminister Uffe Ellemann-Jensen sagde i 1986. Det er jo ikke det, der er realiteten. Der skal sammenlignes med retstilstanden i dag i EU, og her er der klare forbedringer i det, der ligger på bordet, selv om der er en vis usikkerhed.

Så vil jeg for en sikkerheds skyld sige, at det selvfølgelig ikke er sådan, at professor Hjalte Rasmussen behøver at have ret i alt, hvad han siger; men han har en interessant konklusion i Ugeskrift for Retsvæsen den 1. november 1997, hvor han laver en meget lang gennemgang af miljøgarantien, og sammenfatningen lyder:

»Sammenfatningsvis lader det sig gøre at fastslå, at en medlemsstat, som fremlægger en saglig set velfunderet anmodning om at bibeholde gamle regler i stedet for indføre nye, vil have virkelig gode udsigter til, at Kommissionen bekræfter eller godkender anmodningen. Der er i de normalt forekommende tilfælde af velargumenterede anmodninger om at få lov til at gå enegang ikke tungtvejende grunde til at antage, at sådanne anmodninger vil blive afvist, fordi de udgør hindringer for det indre markeds funktion.«

Det er ikke sikkert, han har ret, men det er en klog og grundig gennemgang, han har lavet. Den stemmer med min egen samlede vurdering, og derfor vil jeg sammen med andre medlemmer af SF's folketingsgruppe stemme for det forslag til vedtagelse, som hr. Ove Fich på en række partiers vegne har stillet. Argumentationen består i, at jeg simpelt hen er enig i det, der står. Jeg har også fremført det som min analyse, da Amsterdamtraktaten var færdig, så jeg er enig i det.

Så vil jeg tilføje, at der er en ting mere, som jeg er glad for er med i forslaget. Det er den sidste pind, hvori der står, at Folketinget opfordrer regeringen til at arbejde for, at det nye traktatgrundlag udnyttes fuldt ud til gavn for miljøet. Det betyder jo, at vi ret præcist nu vedtager her i Folketinget, at vi også fremover vil bruge miljøgarantien fuldt ud. Jeg synes simpelt hen, det er en god vedtagelse, og vi er nogle, der stemmer for den.

(Kort bemærkning).

Keld Albrechtsen (EL):

Blot en præcisering, fordi hr. Steen Gade hævdede, at det skulle være et fuldstændig enigt Folketing, som mente, at der var to forbedringer i miljøgarantien, og for at sikre, at den opfattelse ikke skal brede sig yderligere.

Jeg har tidligere været inde på, at f.eks. bestemmelsen om, at man kan bruge miljøgarantien i forbindelse med ny viden, er hæftet sammen med en bestemmelse om, at det kan man kun, hvis der er specifikke nationale grunde til det. Man skal f.eks. kunne bevise, at et

stof, vi vil forbyde her i Danmark, er mere giftigt for danskere end for tyskerne. Men det kan man selvfølgelig ikke, og derfor er den bestemmelse efter min opfattelse ikke et fremskridt. Det er blot sagt for at undgå, at hr. Steen Gade rejser rundt til alle møderne og siger, at et fuldstændig enigt Folketing har den opfattelse, for det er altså ikke tilfældet.

(Kort bemærkning).

Steen Gade (SF):

Jeg skal beklage, at jeg kom til at sige det på den måde, og jeg skal love hr. Keld Albrechtsen, at på de møder, vi skal ud til i det næste halve år indtil den 28. maj, hvor der skal stemmes, skal jeg nok huske, hver gang jeg kommer ind på dette område, at sige, at hr. Keld Albrechtsen i hvert fald ikke mener det.

Jeg vil i øvrigt komplimentere hr. Keld Albrechtsen. Hver gang der kommer noget, som hr. Keld Albrechtsen egentlig godt kan se er et lille fremskridt, er det altid lykkedes hr. Keld Albrechtsen at finde håret i suppen, som gør, at han kan sige, at fordi tingene er kædet sammen på den måde, er det alligevel ikke et fremskridt, og man kan være ganske tryk ved, at ligegyldigt hvordan man kombinerer gode bestemmelser, skal Enhedslisten under alle omstændigheder nok stemme nej. Det skal jeg huske at referere hr. Keld Albrechtsen for.

Miljø- og energiministeren (Svend Auken):

Jeg vil gerne sige tak for mange gode indlæg under debatten.

Jeg skal indskrænke mig til at sige til hr. Keld Albrechtsen, at jeg mener, at hans tanke om at få en erklæring fra Kommissionen om en nærmere udlægning af de kriterier, der skal bringes i anvendelse, før man kan bruge miljøgarantien, ikke bare er dumt. Det er fantastisk dumt - forstået på den måde, at Kommissionen jo i hele forløbet har været meget kritisk indstillet over for Danmarks, Østrigs og andre landes ønsker om at få disse miljøbestemmelser ind. Kommissionen har hele tiden ligget på den linje at begrænse miljøgarantien mest muligt, men Kommissionen tabte diskussionen, og det ville da være helt utroligt at give modparten, taberen i denne diskussion, monopol på at udlægge teksten. Det bliver til syvende og sidst EF-Domstolen, der skal gøre det.

Vi kan ikke med sikkerhed sige, hvilket resultat Domstolen kommer til på disse områder, men jeg tror, at det, hr. Gade refererede fra

Hjalte Rasmussens side, ikke er nogen helt forkert udlægning. I det hele taget bevæger balancen mellem konkurrencesynspunkter, indre markedsynspunkter og miljøsynspunkter sig i øjeblikket i Europa klart i retning af at give større primat til miljøet, også inden for Kommissionen. Må jeg bare minde om, at i går godkendte Kommissionen den danske ellov, som i forbindelse med gennemførelsen af liberalisering på elmarkedet i hele Danmark prioriterer elektricitet fremstillet af kraftvarme, vindmøller, affaldsforbrænding, biomasse osv. På trods af, at der her er tale om klare indskrænkninger med hensyn til konkurrencesynspunktet, godkendte konkurrencekommissæren og hele Kommissionen det, og det blev på den måde demonstreret, at i valget mellem miljø, konkurrence og økonomisk hensyn valgte man miljøet. Der er ingen tvivl om, at i denne politiske kamp – for det drejer sig jo om en politisk kamp, selv om vi er tilbøjelige til at reducere politiske spørgsmål til juridiske diskussioner – har miljøforkæmperne, som har kæmpet for at få disse bestemmelser ind i traktaten, også fået nogle våben og nogle argumenter, de kan bruge.

Jeg deler slet, slet ikke hr. Albrechtsens udlægning af begrebet »specifik«. Selv Kommissionen har i sin hidtidige fortolkning lagt op til en nok så liberal udlægning af begrebet »specifik«, og når det gælder spørgsmålet om videnskabeligt belæg, vil jeg gerne sige en enkelt ting til hr. Gade: Jeg synes faktisk, det er godt, vi har fået begrebet »videnskabeligt belæg« ind. I Danmark fører vi eksempelvis ikke miljøpolitik på løse påstande eller hovsa hovsa-reaktioner på avisartikler. Vi tager stilling ud fra solide faglige argumenter, og det, der hidtil har været vanskeligheden i nogle af diskussionerne, vi har haft med Kommissionen – herunder også den sag, jeg ikke skal omtale, vedrørende drikkevareemballage – har været at få Kommissionen til at forholde sig til faglige argumenter. Nu er det direkte slået fast i traktaten, at har man fagligt belæg, er det noget, der opfylder et vigtigt kriterium i selve traktaten, så det anser jeg ikke for at være noget problem.

Vi får ikke nødvendigvis et bedre miljø, fordi der kommer bedre miljøbestemmelser ind i en traktat. Men det flertal her i Folketinget og det flertal, der findes i mange andre lande, som vil slås for et bedre miljø, har fået nogle bedre redskaber til at opnå resultater, og det er derfor, der for bl.a. regeringen at se er tale om en bedre traktat end den, der gælder i øjeblikket.

Keld Albrechtsen (EL):

Man må her ved afslutningen af debatten konstatere, at det nu er kommet så vidt, at flertallet i det danske Folketing bygger sine forhåbninger til miljøgarantien på EF-Domstolens påståede fornuft; men det er ikke meget at have sin politik i, vil jeg sige.

Miljø- og energiministeren erkender nu åbenlyst fra Folketingets talerstol, at Kommissionen har været modvillig over for de danske ønsker om en forbedret miljøgaranti, og at Kommissionen har forsøgt at begrænse miljøgarantien. Men så bekræfter ministeren jo direkte den mistanke, Enhedslisten har haft hele tiden, nemlig at Kommissionen vil bruge sine beføjelser på en negativ måde til at begrænse anvendelsen af miljøgarantien.

Det, vi har bedt om og stillet forslag om, er, at den danske befolkning får at vide, hvordan Kommissionen vil bruge sin magt, inden vi stemmer, så vi ikke køber katten i sækken, og jeg fatter ikke, at ministeren kan hævde, det skulle være dumt at få det spørgsmål afklaret på forhånd. Det er da værre, hvis det først bliver afklaret bagefter, og det så viser sig, at det fromme håb, ministeren nu stiller til EF-Domstolen, ikke slår til, sådan som det ikke slog til efter folkeafstemningen i 1986 og heller ikke efter folkeafstemningen i 1993, hvor det viste sig, at det, man havde knyttet sine forhåbninger til forud for folkeafstemningen, ikke slog til efter folkeafstemningen.

Men man er bange for Kommissionens svar, og derfor ønsker man ikke at spørge Kommissionen. Man ønsker ikke, at de danske vælgere forud for folkeafstemningen skal kende den fulde rækkevidde af det, man har forhandlet sig frem til i Amsterdam. Man håber, at ingen opdager problemerne, og at man slipper igennem folkeafstemningen uden at komme til bunds i denne sag.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Forslag til vedtagelse nr. V 29 af Ove Fich (S), Charlotte Antonsen (V), Niels Jørgen Langkilde (KF), Elisabeth Arnold (RV) og Addi Andersen (CD) (se foran) vedtoges med 102 stemmer (S, V, KF, RV, FP, CD, Margrete Auken (SF), Steen Gade (SF), Jørn Jespersen (SF) og Gert Petersen (SF)) mod 12 (SF, EL og DF).

Hermed var følgende forslag bortfaldet:

Forslag til vedtagelse nr. V 28 af Keld Albrechtsen (EL).

Hermed sluttede forespørgslen.

Formanden:

Jeg skal her udsætte mødet. Det genoptages i dag kl. 13.00.

Mødet udsat kl. 12.00

Mødet genoptaget kl. 13.00

Den næste sag på dagsordenen var:

4) Første behandling af beslutningsforslag nr. B 10:

Forslag til folketingsbeslutning om sanktioner imod Myanmar.

Af Keld Albrechtsen (EL) og Søren Søndergaard (EL).

(Fremsat 9/10 97).

Forslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Udenrigsministeren (Niels Helveg Petersen): Situationen i Burma er fortsat meget utilfredsstillende, og der er ingen tegn på bedring. I en nylig rapport fra EU-ambassadørerne i Rangoon bekræftes den negative udvikling ikke mindst på menneskerettighedsområdet, og det samme gør en helt ny rapport fra FN's særlige rapportør fra Burma.

Regeringen kan helt tilslutte sig hensigterne bag hr. Keld Albrechtsens og hr. Søren Søndergaards beslutningsforslag. Regeringen er enig i, at den kritiske, den stærkt kritiske, kurs over for militærstyret skal fastholdes.

Økonomiske sanktioner er et instrument i udenrigspolitikken, der skal anvendes med varsomhed. Man skal nøje overveje de fordele og ulemper, der er knyttet til dem. Det er min vurdering, at ensidige danske, økonomiske sanktioner som pressionsmiddel vil få yderst be-

grænset virkning. Samhandelen mellem Danmark og Burma er virkelig beskedent: I 1996 udgjorde importen 26 mio. kr. og eksporten kun 9 mio. kr. For at få effekt bør sanktioner normalt være multilaterale.

Det fremsatte beslutningsforslag er i øvrigt i strid med Danmarks internationale forpligtelser. Under WTO-aftalen om offentlige indkøb er det ikke tilladt at diskriminere ud fra politiske kriterier.

Fra dansk side føres der en meget kritisk politik i forhold til Burma, og kritikken har i særlig grad rettet sig mod militærstyrets manglende respekt for demokrati og menneskerettigheder.

Den danske linje indeholder en både aktiv og resultatorienteret politik i alle internationale fora. Det gælder ikke mindst inden for FN og inden for EU. Vi arbejder for, at EU-landene i fællesskab indfører yderligere restriktioner over for Burma, og der er som bekendt allerede vedtaget en række EU-restriktioner.

Regeringen støtter en række positive foranstaltninger for at fremme demokrati og menneskerettigheder i Burma. Jeg vil gerne herunder nævne den økonomiske støtte til eksilregeringen og dens arbejde.

Regeringen ser derfor ikke, at et ensidigt dansk forbud mod offentlige indkøb hos firmaer, der har investeringer i eller driver samhandel med Burma, på nogen måde fremmer eller øger det danske og internationale pres på regeringen i Burma.

Regeringen agter derfor ikke at støtte beslutningsforslaget.

Else Marie Mortensen (S):

B 10 drejer sig om Burma. Vi tror, at det også drejer sig om mange andre ting. Der er nemlig flere lag i det her forslag, og der er helt sikkert også nogle hensigter med det her beslutningsforslag, som det måske kræver lidt mere indsigt for at forstå, selv om antydningens kunst fremstår i en ret grov form i bemærkningerne til de to linjer, som forslaget i virkeligheden er.

Med udgangspunkt i Burma og Danmarks forhold til Burma kommer vi virkelig langt omkring i verden i forslagsstillernes bemærkninger. Det er vist ikke ret mange andre steder end Australien, der ikke inddrages i Enhedslistens argumentation.

Det er fint nok, men verden står jo ikke stille, selv om Enhedslisten på et tidspunkt får nogle oplysninger om, hvordan forholdene er lige nu.